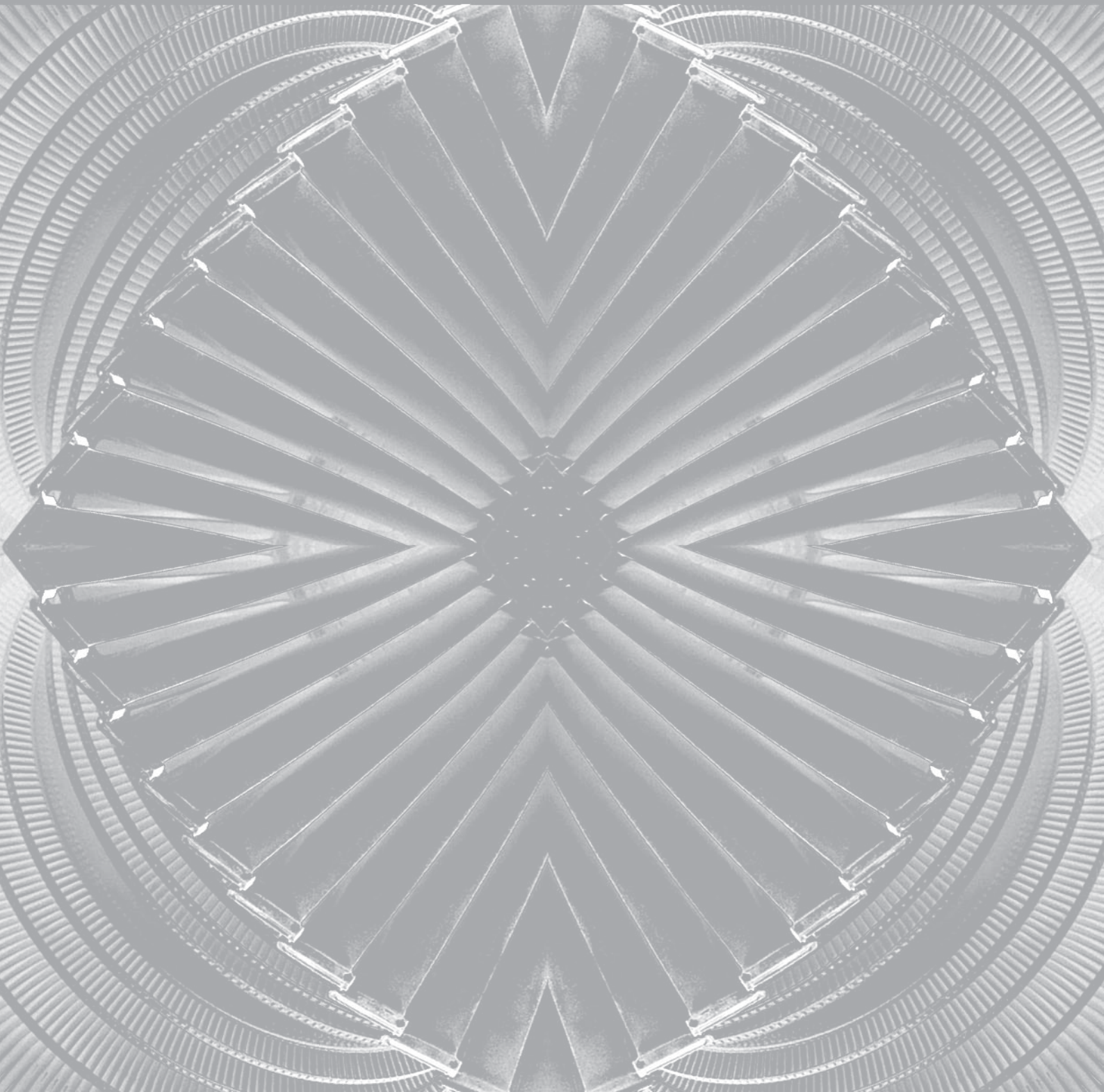

Е Л Е К Т Р О П Р И В Р Е Д А С Р Б И Ј Е 2 0 0 4 .

Е Л Е К Т Р О П Р И В Р Е Д А С Р Б И Ј Е 2 0 0 4 .

Из историје

- ✦ Прва електрична светиљка засијала је у Београду 1880. године
- ✦ Прва јавна електрична термоцентрала прорадила је 1893. године у Београду
- ✦ На реци Ђетињи код Ужица 1900. године покренута је турбина прве хидроцентрале на наизменичну струју, само четири године након Теслине на Нијагари
- ✦ Први далековод у Србији изграђен је 1904. године

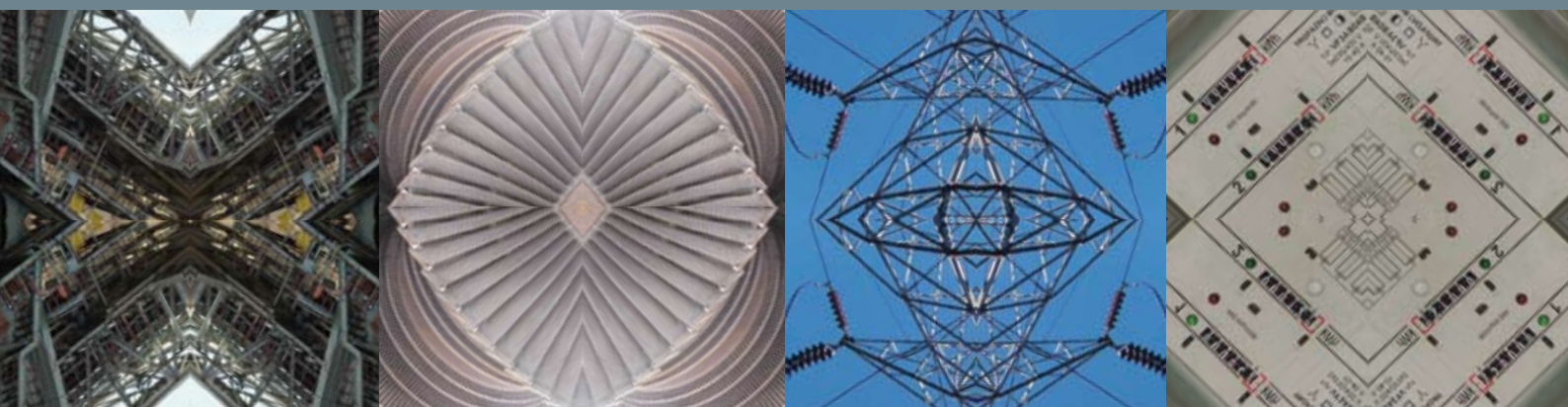

Развитак и богатство неког града,
успех једног народа,
прогрес целог људског рода,
све то одређује
расположива **енергија**.

Ми треба да развијемо средства за добијање енергије
из залиха које су
довека неисцрпне...

Никола Тесла

(из говора на Нијагари 1897.)

Служећи човеку, имамо обавезу да стално повећавамо квалитет услуге и бригу о животној средини.

ЕПС = ЕНЕРГИЈА = ЖИВОТ

Тржишно оријентисани, ми смо равноправан, поуздан и озбиљан партнер у европским интеграцијама.

Др Владимир Ђорђевић,
генерални директор

Година 2004. била је још једна у низу оних које можемо оценити успешним за ЈП Електропривреда Србије.

После 13 година прекида, електроенергетски систем Србије је у октобру поново повезан са првом синхроним зоном УСТЕ. То повезивање је веома значајан напредак не само за Електропривреду Србије, него и за сличне компаније у југоисточној Европи. Тако је остварен одлучујући предуслов за стварање тржишта електричне енергије у овом делу континента. С тим у вези, пажљиво смо спровели и темељне припреме за формирање и функционисање независног оператора система преноса, у складу са принципима Атинског процеса.

Учествујући у припреми Закона о енергетици, који је усвојен половином године, експерти Електропривреде Србије дали су директан допринос нормативном усклађивању домаћих прописа са регулативом Европске уније. Реформе енергетског сектора које су у току, велики су изазов и најважнији задатак за менаџмент ЕПСа.

И на унутрашњој стабилизацији предузећа учињени су значајни кораци напред. Уз делимичну помоћ иностраних донација и кредита, настављена је модернизација површинских копова, електрана, преносног и електродистрибутивног система. Захваљујући стању производних капацитета, забележени су одлични резултати, са неколико производних рекорда у рударском и електроенергетском сектору. Повољна електроенергетска ситуација омогућила је не само да се годишњи увоз електричне енергије смањи у односу на 2003, него и да се, први пут после дужег периода, остваре значајнији извозни аранжмани.

Реструктурирање Електропривреде Србије и приближавање пројектованом моделу настављено је и у 2004. години. Кроз оснивање нових друштава капитала за обављање неелектропривредних делатности, која су издвојена из састава ЕПС-а, број запослених смањен је за 1 280.

Током 2004. године дефинисани модели трансферних цена, уз започету примену Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извештавања, омогућиће доношење квалитетнијих стратешких, управљачких и извршних одлука.

Проф. др Јерослав Живанић,
председник Управног одбора

Све су бројнији еколошки пројекти који се реализују у ЕПС-овим рудницима и електранама, у преносној и електродистрибутивној мрежи. Испуњавање међународних еколошких стандарда спада у приоритете пословне политике Електропривреде Србије.

Цене електричне енергије ни у 2004. години нису омогућиле потпуно стабилно пословање, али у договору са Владом Републике Србије учињени су бројни напори да се реше годинама акумулирани економско-финансијски проблеми.

Приликом доношења пословних одлука које се тичу социјалног статуса запослених и будућности предузећа, Синдикат радника ЕПС-а је равноправан партнер, који са менаџментом дели визију даљег развоја Електропривреде Србије као модерне, ефикасне компаније, предводника укључивања Србије у регионалне и европске интеграције.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jeroslav Živanić'.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Dr. Anđelko'.

УПРАВНИ ОДБОР**ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР****ДИРЕКЦИЈЕ**ДИРЕКЦИЈА ЗА УПРАВЉАЊЕ
ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИМ СИСТЕМОМ

ДИРЕКЦИЈА ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈЕ

ДИРЕКЦИЈА ЗА ПРОМЕТ, СПОЉНОТРГОВИНСКЕ
И ДЕВИЗНЕ ПОСЛОВЕДИРЕКЦИЈА ЗА ПРОИЗВОДЊУ И ПРЕНОС
ЕНЕРГИЈЕ

ДИРЕКЦИЈА ЗА ПРОИЗВОДЊУ УГЉА

ДИРЕКЦИЈА ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ
ЕНЕРГИЈЕДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКЕ
ПОСЛОВЕДИРЕКЦИЈА ЗА ПРАВНЕ, ОРГАНИЗАЦИОНЕ И
КАДРОВСКЕ ПОСЛОВЕДИРЕКЦИЈА ЗА ПРОИЗВОДЊУ, ПРЕНОС И
ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ И
ПРОИЗВОДЊУ УГЉА НА ПОДРУЧЈУ КОСОВА И
МЕТОХИЈЕ

ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ

ЦЕНТРИЦЕНТАР ЗА ИНТЕГРАЛНИ ИНФОРМАЦИОНИ
СИСТЕМ

ЦЕНТАР ЗА КВАЛИТЕТ

ЦЕНТАР ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ

ЦЕНТАР ЗА КОНТРОЛУ И НАДЗОР

ПРОИЗВОДЊА ЕНЕРГИЈЕ

ТЕ НИКОЛА ТЕСЛА Обреновац

ТЕ КОСТОЛАЦ Костолац

ТЕ КОСОВО Обилић

ПАНОНСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ Нови Сад

ДРИНСКЕ ХЕ Бајина Башта

ХЕ ЂЕРДАП Кладово

ЛИМСКЕ ХЕ Нова Варош

ПРОИЗВОДЊА УГЉА

КОЛУБАРА Лазаревац

КОСТОЛАЦ Костолац

КОСОВО Обилић

ПРЕНОС ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

ЕЛЕКТРОИСТОК Београд

ДИСТРИБУЦИЈА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

ЕЛЕКТРОВОЈВОДИНА Нови Сад

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА Београд

ЕЛЕКТРОСРБИЈА Краљево

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА Ниш

ЕЛЕКТРОМОРАВА Пожаревац

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА Ужице

ЕЛЕКТРОТИМОК Зајечар

ЕЛЕКТРОШУМАДИЈА Крагујевац

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА Лесковац

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА Врање

ЕЛЕКТРОКОСМЕТ Приштина

Назив фирме: Јавно предузеће «Електропривреда Србије»,
са потпуном одговорношћу

Скраћени назив:	ЈП «ЕПС» са п.о.
Седиште:	11 000 Београд, Улица царице Милице 2.
Телефон:	(011) 2024-600
Факс:	(011) 2627-160
Е-пошта:	eps@eps.co.yu
Адреса сајта:	www.eps.co.yu
Регистрација:	Решењем ФИ 14410/91 код Окружног привредног суда у Београду
Матични број:	07033591
ПИБ:	100001409

Оснивање:

Законом о електропривреди 1991. године основано је предузеће за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије и производњу угља – Електропривреда Србије, у које су обједињена сва електропривредна предузећа и рудници угља у Републици

Организациона структура:

вертикално организовано предузеће у оквиру кога су 22 јавна предузећа: седам за производњу електричне енергије, три за производњу, прераду и транспорт угља, једно за пренос и 11 за дистрибуцију електричне енергије.
(Од јуна 1999. године, Предузеће није у могућности да управља својим капацитетима на Космету)

Делатност:

производња електричне и топлотне енергије; пренос и дистрибуција електричне енергије; управљање електроенергетским системом; производња, прерада и транспорт угља; пројектовање, градња и одржавање електроенергетских и других објеката; промет електричне енергије и угља; научно-истраживачки рад; геолошка испитивања; превођење бродова преко преводница хидроелектрана на јавним пловним путевима.

Структура власништва: 100% у власништву Републике Србије

Пословна имовина: 468 238 151 000 динара

Управа Предузећа:

Управни одбор, Надзорни одбор, генерални директор – све их именује Влада Републике Србије. Директори дирекција и центара у оквиру Дирекције ЕПС-а, као и директори јавних предузећа, чине пословодство Електропривреде Србије

Председник Управног одбора: проф. др Јерослав Живанић

Генерални директор: др Владимир Ђорђевић

**ИНСТАЛИСАНА СНАГА КАПАЦИТЕТА
ЗА ПРОИЗВОДЊУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ****8 355 MW****Учешће у снази:**

	термоелектране на угаљ – 25 блокова укупне снаге	5 171 MW
	термоелектране-топлане на гас и течна горива – 6 блокова укупне снаге	353 MW
	проточне хидроелектране – 31 агрегат укупне снаге	1 849 MW
	акумулационе хидроелектране – 17 агрегата укупне снаге	368 MW
	реверзибилна хидроелектрана – 2 агрегата	614 MW

УКУПНА ПРОИЗВОДЊА ЕЛЕКТРАНА ЕПС-а**35 089 GWh**

	термоелектране на угаљ	23 715 GWh
	термоелектране-топлане на гас и течна горива	353 GWh
	хидроелектране	11 021 GWh

БРУТО ПОТРОШЊА У СРБИЈИ**35 103 GWh**

	*УКУПНА ПРОИЗВОДЊА УГЉА	33 864 637 t
	термоелектранама испоручено	31 020 385 t

 ПРЕНОСНА МРЕЖА

Трансформаторске станице	Високонапонски далеководи
7 150 MVA снаге 400/x kV	1 538 km напона 400 kV
7 050 MVA снаге 220/x kV	2 151 km напона 220 kV
13 150 MVA снаге 110/x kV	5 808 km напона 110 kV

 ***ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА**

Укупан број потрошача	3 255 310
- на високом и средњем напону	3 541
- на ниском напону	3 251 769

ПОТРОШАЧИМА У СРБИЈИ ИСПОРУЧЕНО*24 017 GWh**

Највеће учешће у потрошњи остварила домаћинства са 57.6 %

***ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ**

Пословна имовина	468 238 151 000 динара
Вредност капитала	344 566 349 000 динара
Укупан приход	89 080 167 000 динара
Укупан расход	96 222 166 000 динара
Укупан губитак	7 141 999 000 динара

**ПРОСЕЧНА ЦЕНА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ОСТВАРЕНА НА КОНЗУМНОМ ПОДРУЧЈУ СРБИЈЕ****252.69 пара/kWh****УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ****48 340**

*Без јавних предузећа на Космету

ПОСЛОВНО ОКРУЖЕЊЕ

Електроенергетски систем Србије синхронно ради са највећом електроенергетском интерконецијом континенталног дела Европе почев од 10. октобра 2004. године. Прецизније, раздвојени делови мреже Уније за координацију преноса електричне енергије (УСТЕ) су тог дана поново повезани након 13 година. Припреме за поновно повезивање раздвојених делова УСТЕ мреже почеле су крајем деведесетих година прошлог века, израдом неколико студија у којима су дефинисани технички услови и неопходна инфраструктура за повезивање. Обновом објеката преносне мреже, пре свега у БиХ и Хрватској али и у осталим земљама у региону, као и обезбеђењем потребног нивоа техничке опремљености и организације рада у свим системима II УСТЕ синхроне зоне, створени су потребни предуслови за поновно повезивање са главним делом УСТЕ мреже.

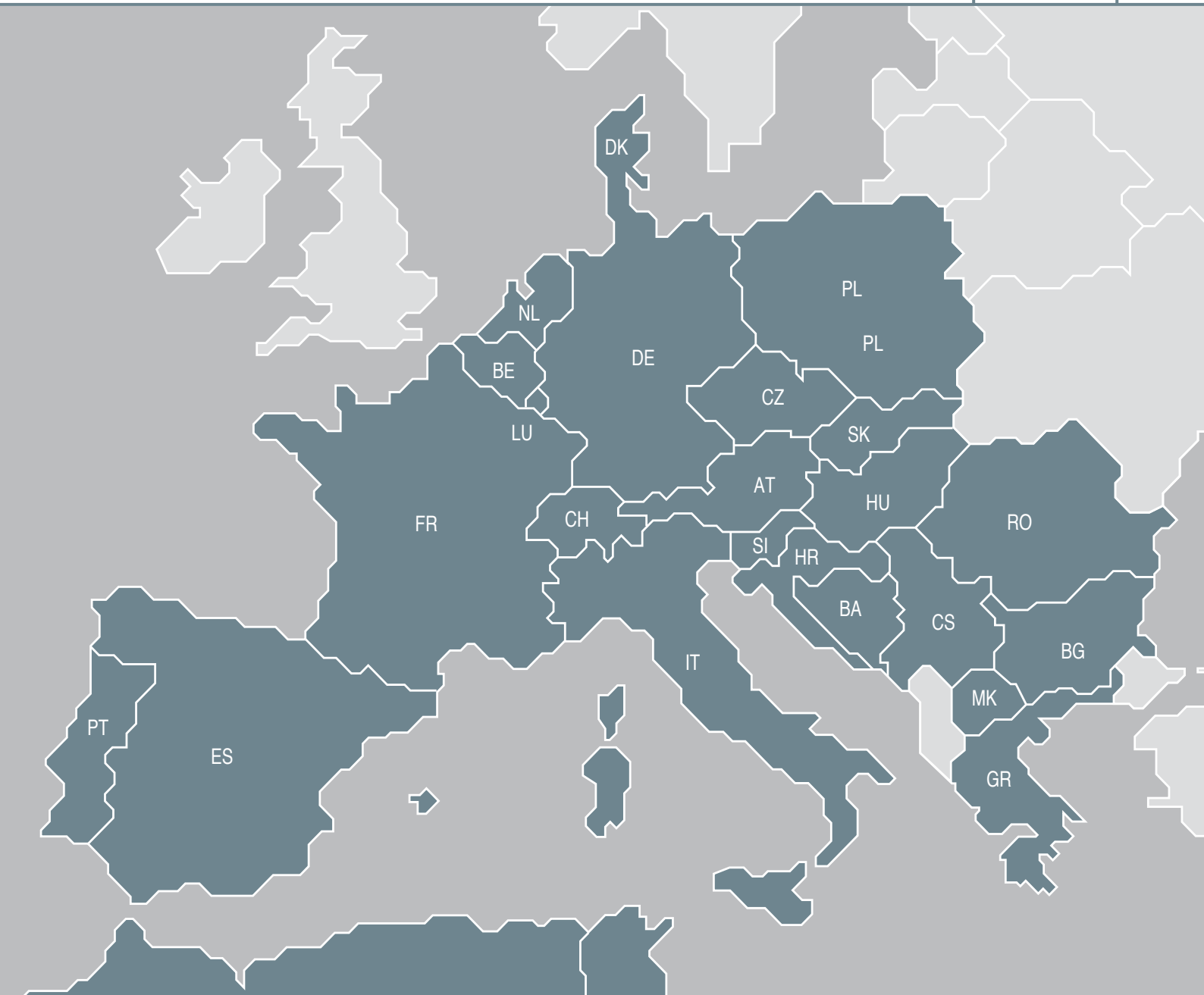
Поред учешћа у свим студијским и организационим активностима које су биле на међународном нивоу, ЕПС је за поменуто повезивање припремао објекте електроенергетског система Србије за рад у складу са актуелним европским стандардима.

У протеклих неколико година побољшане су регулационе могућности ЕПС-ових електрана, обновљена је и модернизована преносна мрежа, инсталирана нова мерна опрема, почела изградња савременог телекомуникационог система. Обезбеђена је опрема, односно информатичка подршка за управљање електроенергетским системом Србије као и за размену неопходних процесних и обрачунских података са суседним електроенергетским системима. Тиме је ЕПС испунио захтеване техничке и организационе услове за поновни рад у оквиру највеће европске интерконеције електроенергетских система. Све је то постигнуто сопственим средствима и радом инжењера, техничара, монтера и осталих запослених у ЕПС-у, извођача радова, али и уз помоћ донација и кредита међународних финансијских институција и пријатељских земаља.

Свакако је преостало још пуно послова да и преносни, и производни, и дистрибутивни део ЕПС-а буду на нивоу какав је у развијеним европским земљама и да се квалитет напајања потрошача приближи тим стандардима. Неки од тих послова су у току, а неки тек треба да буду отпочети. Поновно повезивање са главним делом УСТЕ мреже је велики корак у том правцу и од њега највећу корист имају потрошачи електричне енергије, пре свега побољшањем сигурности и испоруци квалитетне енергије. С друге стране, поновни рад у оквиру УСТЕ-а захтева од ЕПС-а већу и сталну погонску спремност и дисциплину рада у складу са стандардима ове асоцијације.

Реконеција има позитивне ефекте не само на земље које се враћају у европски електроенергетски систем, већ и на цео електроенергетски сектор старог континента. Регионално тржиште југоисточне Европе је поново део јединственог европског електроенергетског тржишта. ЕПС и електроенергетски систем Србије су постали део европског електроенергетског сектора и њихов успешан пут ће морати да следе и све друге значајне институције у Србији на путу ка европским интеграцијама.

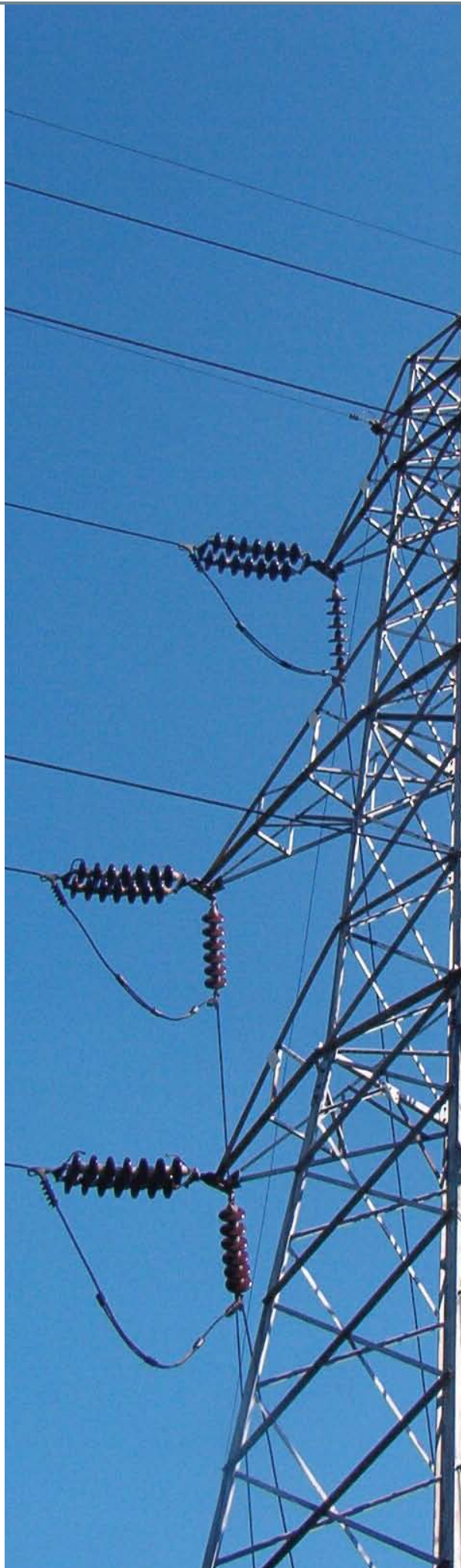

Током 2004. године ЕПС је, учешћем својих представника у радним групама наставио успешну сарадњу са међународним електроенергетским асоцијацијама UCTE, SUDEL, SETSO (Атински форум) и EURELECTRIC.

У оквиру UCTE-а ЕПС је учествовао у раду Управљачког комитета и следећих радних група: System Development, Ad hoc Electronic Highway, Network models подгрупа, Ad hoc Geographical Distribution of Reserves, TSO-Forum подгрупа. За рад у UCTE-у најзначајнији је наставак рада на Мултилатералном споразуму (MLA) и Оперативном приручнику (OH). Ступањем на снагу MLA, које се очекује у 2005. години, правила за рад у оквиру UCTE интерконеције ће постати правно обавезујућа и оператор преносног система (TSO) који их не буде поштовао сносиће и материјалне последице. У октобру 2004. године је ресинхронизацијом прве и друге UCTE синхроне зоне успешно окончан рад UCTE Executive Team for North-South Re-synchronisation у којој су значајан допринос дали представници ЕПС-а.

Последњи годишњи састанак оперативних експерата друге UCTE синхроне зоне је одржан у септембру 2004. године у Србији, а домаћин је био ЕПС. Како је друга UCTE синхрона зона престала да постоји након ресинхронизације октобра 2004, ови годишњи састанци ће се убудуће одржавати у проширеном саставу са представницима околних TSO јер је сагледана потреба даље регионалне сарадње на оперативном нивоу.

Србија је у периоду од 2003. до 2005. године била председавајући регионалне асоцијације TSO југоисточне Европе - SUDEL, а функције председника, секретара и секретаријата обављали су стручњаци ЕПС-а. Током председавања ЕПС-а, SUDEL се бавио важним питањима реорганизације и утврђивањем новог Статута SUDEL-а који би ову, најстарију европску електроенергетску организацију осавременио и у њен рад унео, поред оперативних, и тржишне елементе енергетике. Садржај web сајта SUDEL-а је значајно проширен и обogaћен (www.sudel.org). Конвенор новоформиране SUDEL-ове радне групе за статутарна питања Statute Changes TF је именован из ЕПС-а.

ЕПС је активно учествовао у раду Атинског процеса од 2002. године, а током 2004. године је учествовао у раду Енергетске заједнице југоисточне Европе (ECSEE - Energy Community of South East Europe) – Атинског форума, у оквиру радних група које се баве тржишним аспектима функционисања електроенергетских система и применом актуелних ETSO методологија у региону југоисточне Европе: SETSO TF радна група, Inter TSO Compensation (ITC) подгрупа и Network Access Congestion Management and Power Flows (NACMPF) подгрупа. Представник ЕПС-а био је задужен за припрему извештаја о статусу реорганизације енергетског сектора у југоисточној Европи у оквиру SETSO TF за Атински форум.

У оквиру EURELECTRIC, представници ЕПС-а су учествовали у раду ad hoc радне групе ECSEE као и SYSTINT-а, заједничке радне групе EURELECTRIC-а и UCTE-а.

Основне карактеристике амбијента у коме током ове године послује ЕПС илуструју следеће чињенице:

- одржава се остварена макроекономска стабилност;
- у току је процес приватизације друштвених предузећа;
- одвија се процес хармонизације економских односа између Србије и Црне Горе;
- изражена је неликвидност у привреди и општи недостатак финансијских средстава за текућу репродукцију;
- недовољна платежно способна тражња на домаћем тржишту (ниска куповна моћ становништва, изразита неликвидност предузећа). Инвестициони циклус је започет, ефекти се очекују у наредном периоду;
- ниска конкурентна способност предузећа и привреде у целини (техничко-технолошко заостајање, вишкови запослених, недовољно коришћење индустријских капацитета и сл.);
- настављена је даља реформа пореског система (друга фаза – донет је Закон о порезу на додатну вредност);
- услови за финансирање из домаћих извора су неповољни, а из ино извора су ограничени;
- остварена привредна кретања у периоду јануар - децембар 2004. године указују на то да је отпочет динамичнији раст у свим областима.

ОСНОВНИ ИНДИКАТОРИ ДИНАМИКЕ ПРИВРЕДНИХ АКТИВНОСТИ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

	индекси	
	I-XII 2004 / I-XII 2003	XII 2004 /-XII 2003
Физички обим индустријске производње	107.1	109.3
Цене произвођача индустријских производа	109.1	112.0
Цене на мало	110.1	113.7
Трошкови живота	111.4	113.1

Законом о енергетици који је ступио на снагу 1. августа 2004. године, успостављају се нови, изузетно важни односи у енергетском сектору. Доношењем тог Закона отпочео је процес усклађивања домаћег законодавства из области енергетике са прописима Европске уније и препорукама Европског Парламента. Тиме се стичу основни услови за укључивање субјеката који послују у области енергетике, самим тим и у области електропривреде, у европске и регионалне интеграције. Такође, Законом је створен нови правни амбијент у коме ће се одвијати активности на успостављању оптималне организације рада и пословања енергетских субјеката и функционисање енергетских система.

Основни принципи на којима се заснивају решења садржана у Закону о енергетици односе се, пре свега, на:

- обезбеђивање једнаких услова за све субјекте који послују у сектору енергетике, усклађених са начелима садржаним у прописима и препорукама Европске уније;
- успостављање система тржишног пословања енергетских субјеката уз прецизно одређивање енергетских производа и услуга које се испоручују или пружају по слободним ценама (квалификовани купци, тржиште енергије), односно регулисаним ценама (тарифни купци, приступ систему);
- постепено отварање тржишта енергије, уз обезбеђивање максималне заштите тарифних купаца енергије;
- успостављање механизма којим се обезбеђује равноправност свих купаца - корисника енергије, како у погледу права на прикључење енергетским системима, тако и приступа на те системе;
- опредељење да се одређени послови у области енергетике пренесу на независно регулаторно тело на нивоу Републике. Законом је основана Агенција за енергетику Републике Србије, са овлашћењима за донешење одговарајућих прописа из области енергетике, решавања по жалбама купаца, утврђивање начина обрачуна цена енергије и обављање дугих послова у тој области.

Законом су, на посредан начин, утврђени основи за организационе промене које ће се, у спровођењу законских опредељења, спровести у сектору енергетике и то, како у погледу организовања енергетских субјеката за обављање појединих енергетских делатности, тако и у погледу спровођења унутрашње организације у енергетским субјектима који обављају више енергетских делатности.

Законом су утврђене и непосредне обавезе по питању организације рада, тако да се обављање електропривредних делатности организује у оквиру два посебна правна субјекта и то једном - за обављање делатности преноса електричне енергије и управљање преносним системом (оператор преносног система) и другом - за производњу и дистрибуцију електричне енергије и управљање дистрибутивним системом и трговину електричне енергије за тарифне купце. У складу са овим законским решењима, Влада Републике Србије ће у 2005. години основати два посебна јавна предузећа.

Доношењем Плана рада и развоја Јавног предузећа „Електропривреда Србије» за период 2003 – 2005. година, на који је Влада Републике Србије дала сагласност, започео је процес континуиране активности на реорганизацији и реструктурирању Електропривреде Србије. Тим планом су утврђени стратешки циљеви реорганизације и реструктурирања и начин њиховог остваривања.

Конкретне годишње активности, утврђене Планом рада и развоја ЕПС-а, спровођене су кроз реализацију годишњих програма пословања у 2003. и 2004. години и биће настављене реализацијом програма пословања ЕПС-а за 2005. годину.

До краја 2004. године обављене су следеће планиране организационе и структурне промене у Електропривреди Србије: издвајање из система Електропривреде Србије Јавног предузећа за подземну експлоатацију угља, затим издвајање осам предузећа (друштава са ограниченом одговорношћу) преношењем улога и оснивачких права на Владу Републике Србије, као и оснивање 12 нових предузећа (такође друштава са ограниченом одговорношћу) од делова и организационих целина јавних електропривредних предузећа у којима су се до тада обављале неелектропривредне делатности.

Само издвајањем Јавног предузећа за подземну експлоатацију угља из система ЕПС-а, по Одлуци Владе Републике Србије о оснивању Јавног предузећа за подземну експлоатацију угља у 2003. години, у ЕПС-у је смањен број запослених за 5 388 људи. Новоосновано предузеће је преузело сва права и обавезе, средства и запослене Јавног предузећа, које је до тада пословало у систему Електропривреде Србије. Тиме су се одмах на почетку реорганизације и реструктурирања електропривреде, на конкретним показатељима, могли пратити резултати тог процеса.

Издавањем из система Електропривреде Србије осам предузећа (друштава са ограниченом одговорношћу), чији су оснивачи јавна електропривредна предузећа, улог у тим предузећима неелектропривредних делатности пренет је на Владу Републике Србије. Тиме је Влада преузела и оснивачка права у њима и сагласно томе, извршила је и одговарајуће измене у оснивачким актима тих предузећа.

Оснивањем још 12 нових предузећа (друштава са ограниченом одговорношћу) од дотадашњих делова организационих целина јавних електропривредних предузећа ЕПС-а, у којима су се обављале не-

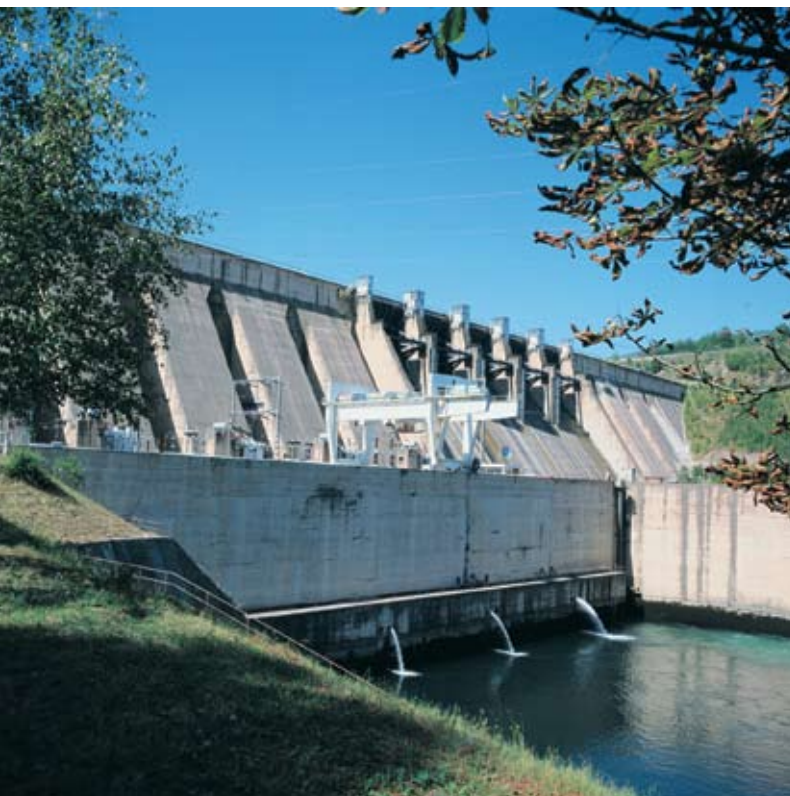

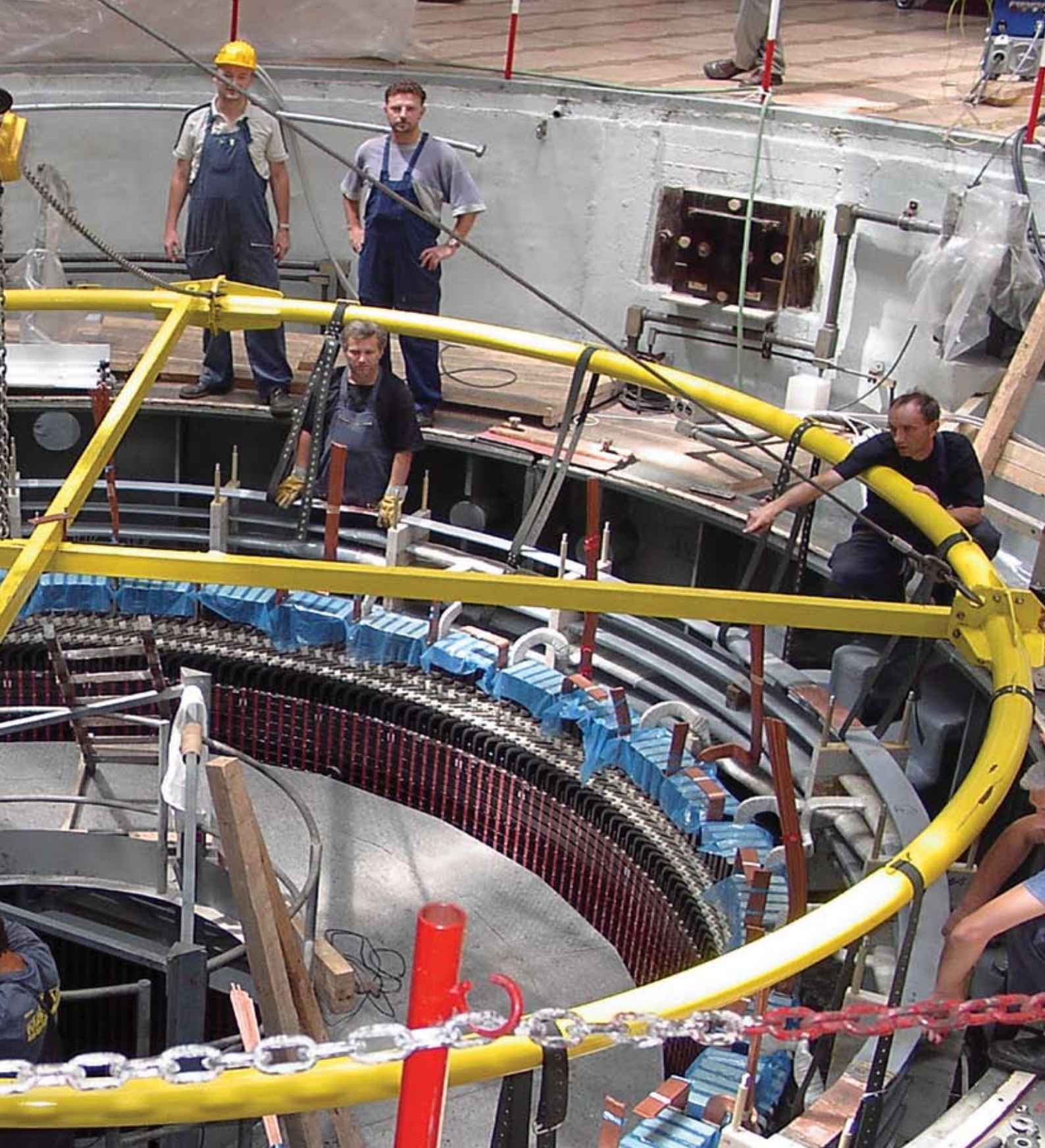
електропривредне делатности, створени су услови за њихов самосталан рад и растерећење Електропривреде Србије од послова који нису у директној вези са производњом електричне енергије и угља.

На одлуке о оснивању ових предузећа Влада Републике Србије је такође дала сагласност.

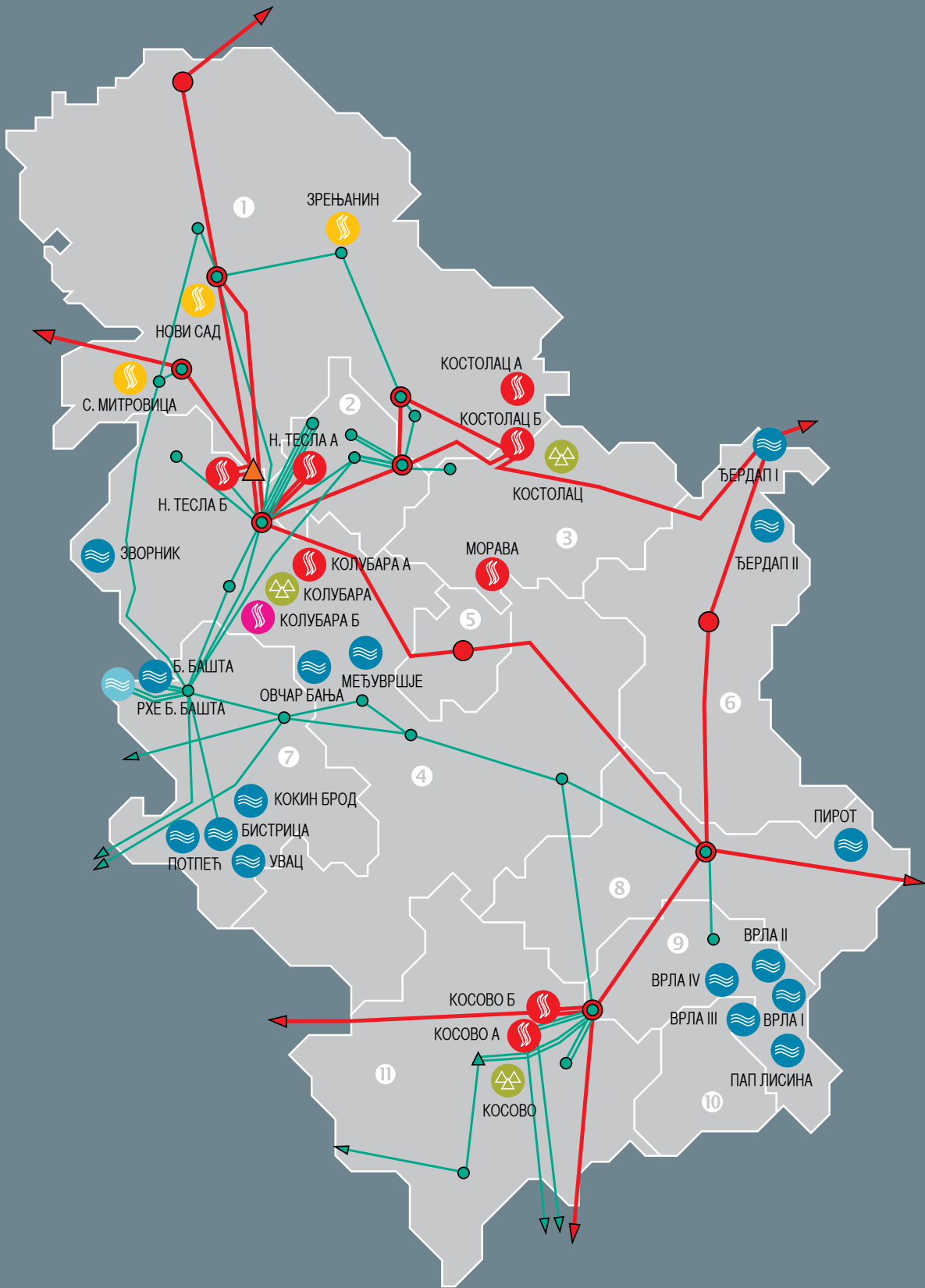
Издавањем Јавног предузећа за подземну експлоатацију угља из система Електропривреде Србије и оснивањем нових предузећа од делова предузећа и организационих целина у којима су обављане неелектропривредне делатности, укупан број запослених у ЕПС-у смањен је за око 9 000 људи. Такође, у осамосталеним предузећима, над којима је оснивачка права преузела Влада Републике Србије, ради око 2 600 запослених.

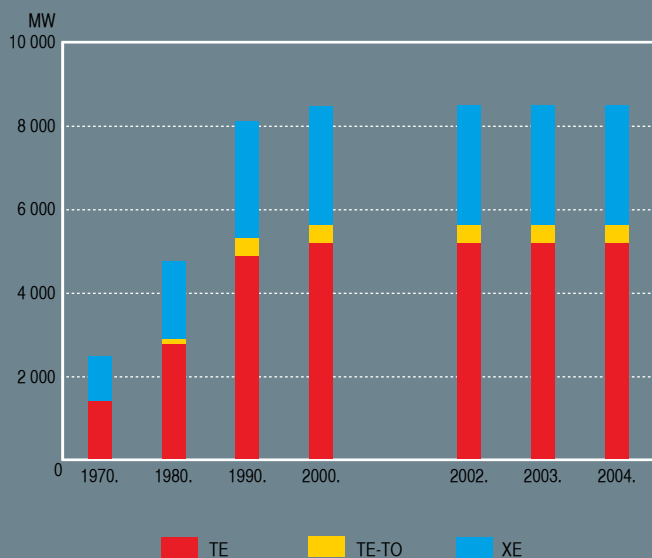
ГОДИНА ВАЖНИХ ПОСЛОВА

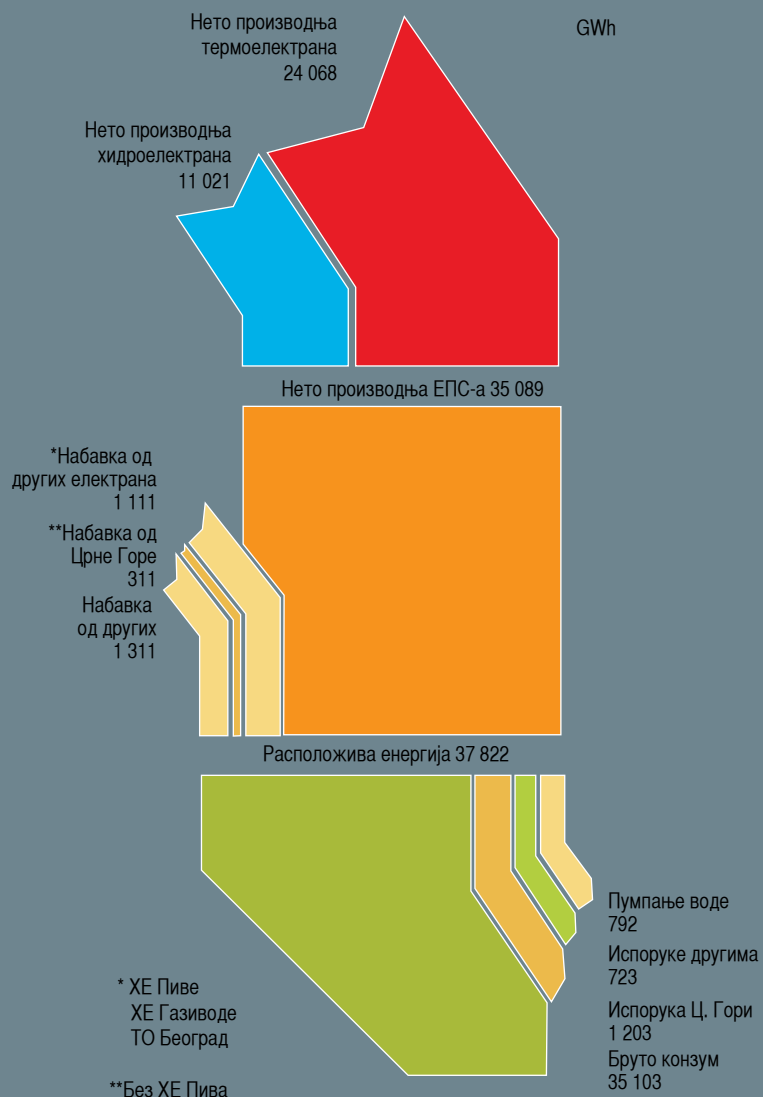
ЕЛЕКТРАНЕ И РУДНИЦИ: ТЕ ТЕ У ИЗГРАДЊИ ТЕ - ТО ХЕ РУДНИК УГЉА
 ПРЕНОСНА МРЕЖА: ТС 400/x ТС 220/110 kV РП 400 kV РП 220 kV ДВ 400 kV ДВ 220 kV

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУТИВНА ПОДРУЧЈА:
 1. ЕЛЕКТРОВОЈДИНА - НОВИ САД 2. ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА - БЕОГРАД 3. ЕЛЕКТРОМОРАВА - ПОЖАРЕВАЦ 4. ЕЛЕКТРОСРБИЈА - КРАЉЕВО
 5. ЕЛЕКТРОШУМАДИЈА - КРАГУЈЕВАЦ 6. ЕЛЕКТРОТИМОК - ЗАЈЕЧАР 7. ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА - УЖИЦЕ 8. ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА - НИШ
 9. ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА - ЛЕСКОПВАЦ 10. ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА - ВРАЊЕ 11. ЕЛЕКТРОКОСМЕТ - ПРИШТИНА

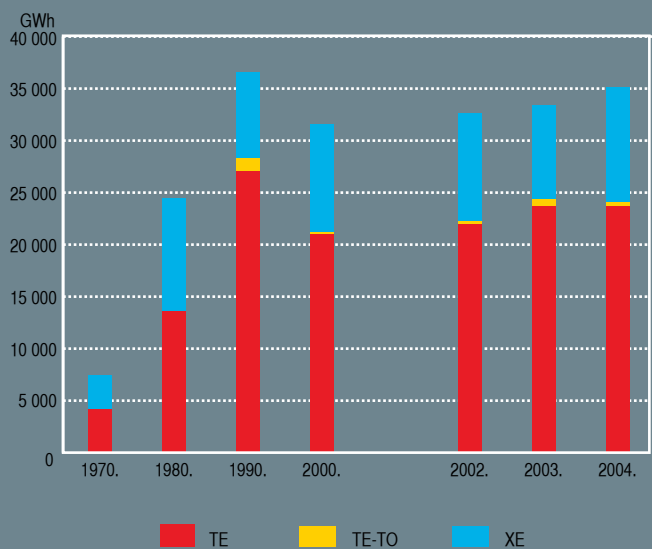
СНАГА НА ПРАГУ ЕЛЕКТРАНА

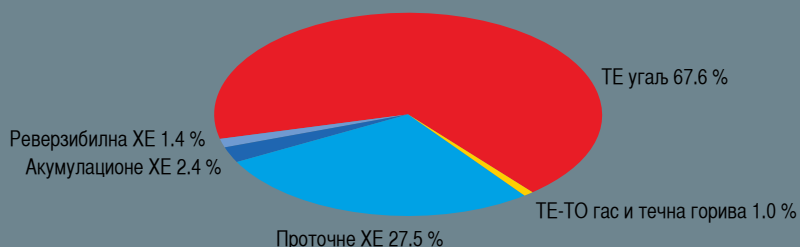
ОСТВАРЕНИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИ БИЛАНС

ПРОИЗВОДЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

СТРУКТУРА ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

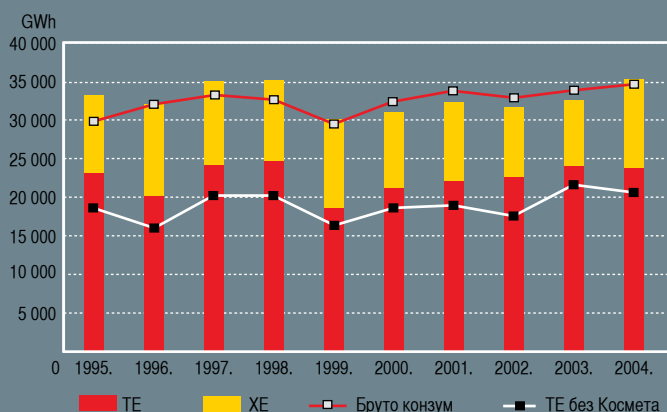
Детаљнији технички показатељи о функционисању електроенергетског система налазе се на приложеном CD-у

Резултат једног ненормалног времена у последњој деценији двадесетог века, које је текло у знаку економских и социјалних неприлика у Србији, имао је за последицу вишегодишње редуковано одржавање производних капацитета и деградацију стања опреме ЕПС-а.

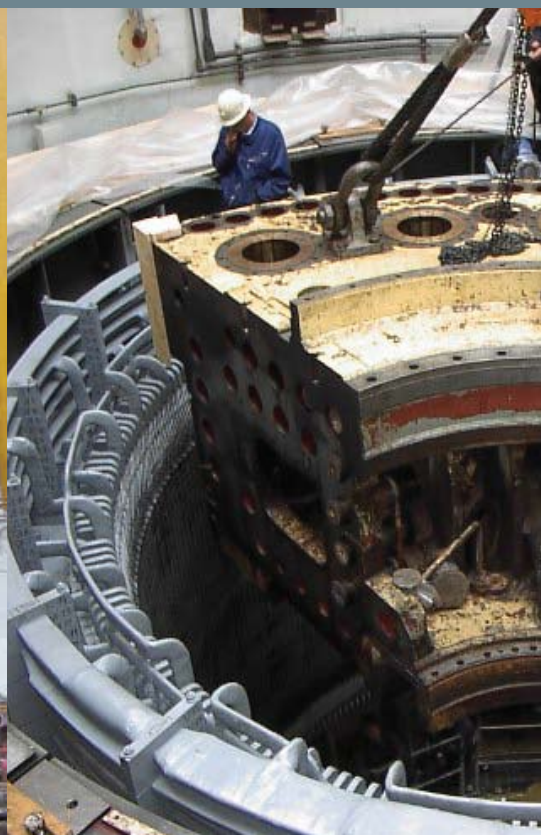
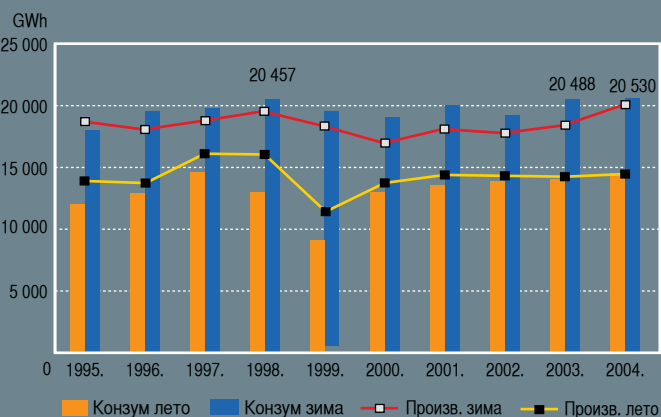
Прва година у којој ЕПС није могао да покрије потрошњу на свом конзумном подручју била је 1996. Овогодишњи дебаланс, пети заредом, износи минималних 14,3 GWh. Притом је укупна потрошња електричне енергије у 2004. највећа у последњих десет година. И летњи (период април - септембар) и зимски захтеви били су максимални.

С друге стране, оствареном производњом у «сезони високе потрошње» континуирано од 1996. године не могу да се подмире потребе потрошача. Током зимских месеци 2004. остварена је максимална производња (захваљујући добром раду блокова ЈП ТЕНТ и ЈП ТЕ Костолац) и минимална разлика између испоручене енергије и захтева потрошача (458 GWh). Услед различитих узрока, у последњих десет година - током летњих периода, трендови потрошње и производње се нису синхроно мењали, но, производњом из сопствених

ПРОИЗВОДЊА И БРУТО КОНЗУМ У ПЕРИОДУ 1995.–2004.

ПРОИЗВОДЊА И БРУТО КОНЗУМ У ПЕРИОДИМА: ЗИМА, ЛЕТО

извора ЕПС лети може да подмири захтеве потрошача на свом конзумном подручју и уз то, у зависности од обима и дужине ремонта термоелектрана и хидролошких прилика, део енергије пласира другим системима.

Најопштија оцена електроенергетских прилика у Србији у 2004. години гласи: остварени су сви производно-технички задаци ЕПС-а, па тако и део пословних циљева везаних за овај сегмент рада. Реализованом производњом готово се достигао максимум из 1997. године. То је, свакако, уследило као резултат повећане расположивости и поузданости производних јединица, смањеног трајања непланских застоја, ремонта без већих кашњења и редуција радова. Истовремено, и увоз електричне енергије је смањен.

КАРАКТЕРИСТИКА РЕМОНТНИХ РАДОВА

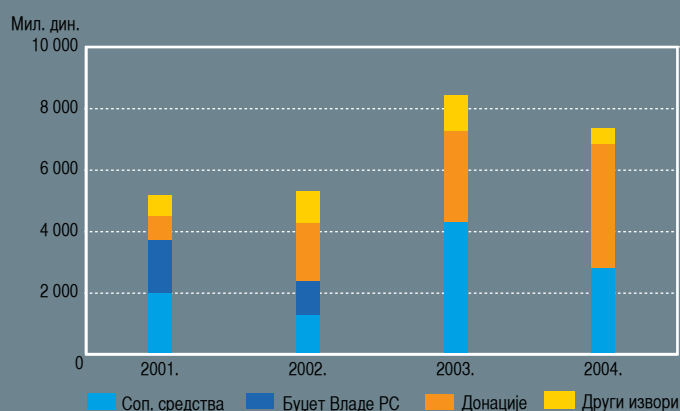
Да би се ограниченим средствима и у што краћем времену остварила побољшања, још у 2001. години је усвојена стратегија која се заснивала на техничком, финансијском и временском компромису. То је подразумевало да се на свакој производној јединици у периоду од шест година уради по један капитални ремонт, а да се у међувремену наизменично раде ремонти по претпостављеном шестогодишњем ремонтном циклусу.

КАПИТАЛНИ РЕМОНТИ У ТЕ

2001 - 2004. година

Електрана	блок	снага MW
ТЕНТ Б	Б2	600
ТЕ Колубара	А5	100
ТЕ Костолац А	А2	200
ТЕ Костолац Б	Б1	300
ТЕ Костолац Б	Б2	300
ТЕНТ А	А1	200
ТЕНТ А	А3	300
ТЕ Морава	А1	100
ТЕНТ А	А5	300

СТРУКТУРА УЛОЖЕНИХ СРЕДСТАВА

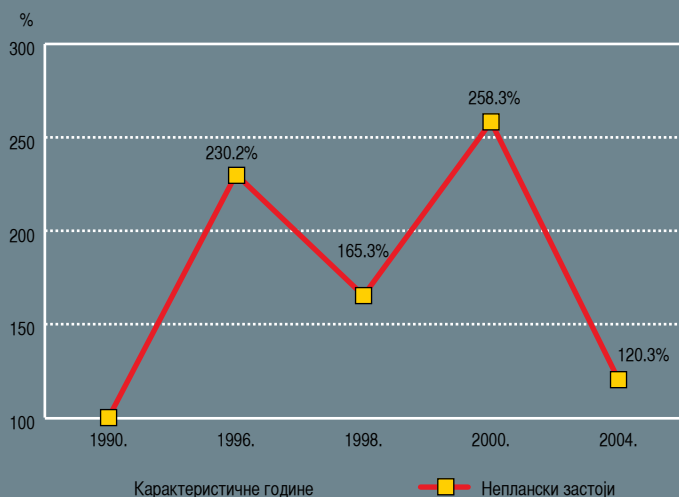

Већ четири године се у одржавање све старијих производних капацитета ЕПС-а интензивно улаже - посебно у термоелектране, како би се опрема довела на технички ниво који омогућава рад у режимима блиским пројектованим и оптималним. Уз повећану производњу, повећан је и обим испоручене електричне енергије.

За побољшање стања производних капацитета ЕПС-а коришћене су све расположиве могућности: сопствена средства, донације, кредити, помоћ Владе Србије, али и људски капитал који чине знања, образовање и вештине којима располажу запослени у ЕПС-у. Благовремене и стручне припреме омогућиле су да се ремонти успешно заврше са планираним средствима и у планираним роковима.

Средства су усмеравана у више праваца: враћање у погон онеспособљених капацитета, капитални ремонти, појачани стандардни ремонти, завршетак недовршених инвестиција, модернизација постројења. Прва обезбеђена средства за обнову су коришћена за блокове на којима се најбрже и са најмање средстава могао постићи највећи ефекат.

ТРЕНДОВИ ПРОМЕНА ВРЕМЕНА РАДА И НЕПЛАНСКИХ ЗАСТОЈА

У четири ремонтне сезоне су завршени капитални ремонти на блоковима који представљају 61% инсталисане снаге термоелектрана. Део ових капиталних ремонта има и елементе ревитализације постројења (замена великог дела котловског постројења, модернизација надзора и управљања). Према првобитном сагледавању, капитални ремонти би, да је прилив средстава био на планираном нивоу, били завршени на 80% инсталисане снаге термоелектрана. Међутим, изостанак планиране динамике кретања цене електричне енергије, а тиме и смањење прихода ЕПС-а, у две последње године одразило се и на планирану динамику ремонта производних капацитета тако што је тај процес успорен.

На оба агрегата у РХЕ Бајина Башта су у последње две године обављени капитални ремонти на пумп-турбини, мотор-генератору и на хидромеханичкој опреми. На једном агрегату ХЕ Бистрица је завршен капитални ремонт са заменом намотаја и магнетног кола генератора.

ЕФЕКТИ ПОБОЉШАЊА

После завршеног деветомесечног периода 2004. године кроз капиталне ремонте су санирана постојења и опрема блокова који су били у критичном стању, или чак ван погона, чиме су постигнути очекивани резултати:

- заустављен је тренд деградације и прекинуто «исцрпљивање радних способности» опреме;
- повећане су производне могућности термоелектрана;
- повећана је поузданост рада;
- побољшана је економичност експлоатације;
- продужен је радни век производних капацитета.

Хипотека прошлости оличена у неповољном финансијском положају ЕПС-а и редукованом одржавању производних капацитета се не може избрисати. У четворогодишњим ремонтима побољшано је стање опреме, нарочито у термоелектранама. Повећана је стабилност и поузданост рада, а смањени експлоатациони трошкови.

Предстоје нови послови и пројекти ревитализације и модернизације опреме, заштите животне средине у околини термоелектрана. Интензивиране су припреме за ревитализацију ХЕ Ђердап I, а теку и припреме за ревитализацију ХЕ Бајина Башта.

Тиме почиње процес комплексних подухвата ревитализације хидроенергетске опреме, уз модернизацију и продужење њиховог животног века.

ЕПС није остао «закључан» док су у региону текле промене и, не бежећи од њих, хвата корак са сличним компанијама чији су «стубови – носачи» понајпре: савремене технологије, образовање, инвестиције, трговина и интерконекија.

Производња угља који се користи као основно гориво у термоелектранама ЕПС-а одвија се на површинским коповима рударских басена Колубара и Костолац. Мања количина угља за Термоелектрану Морава добија се из рудника са подземном експлоатацијом који нису више у саставу ЕПС-а.

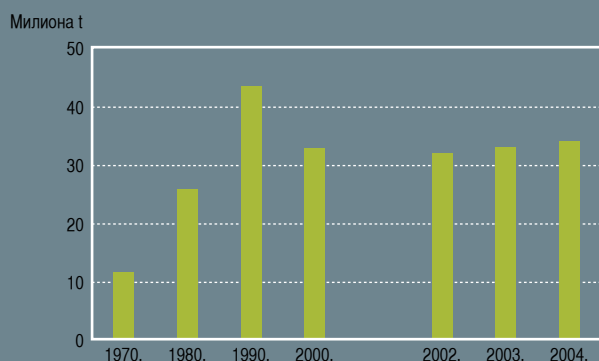
Електроенергетским билансом ЕПС-а билансира се и угаљ из два површинска копа басена на Космету, без могућности праћења производње.

Добијање угља подводном експлоатацијом се одвија у руднику Ковин за потребе тржишта индустрије и широке потрошње.

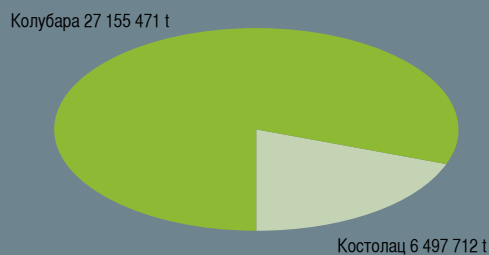
Угаљ са површинских копова је лигнит, топлотне вредности у просеку 7 500 kJ/kg.

Површински копови колубарског басена производе око 75 одсто лигнита у Србији (без косовских копова). Активна су четири копа: «Поље Б», «Поље Д», «Тамнава Исток» и «Тамнава Запад», који снабдевају Термоелектрану Колубара, ТЕ Никола Тесла - А и Б и ТЕ Морава.

ПРОИЗВОДЊА УГЉА

СТРУКТУРА ПРОИЗВОДЊЕ УГЉА

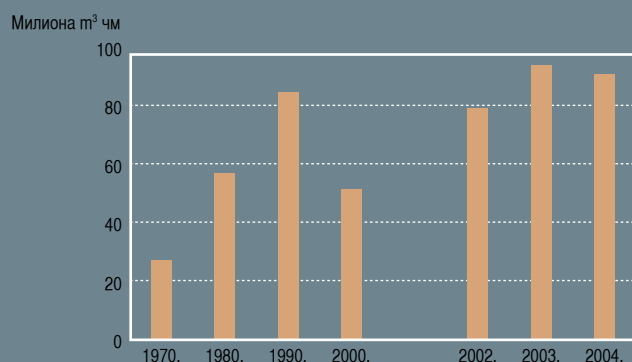
У костолачком басену активна су три површинска копа: «Дрмно», «Ђириковац» и «Кленовник», који производе 25 одсто лигнита у Србији и снабдевају термоелектране Костолац - А и Б.

У 2004. години укупно билансирана количина угља из оба басена је 33 223 000 тона. Произведено је 33 653 183 тона, односно 1 одсто више од биланса. У басену Колубара је произведено 27 155 471 тона, или 4 одсто више од плана. У басену Костолац остварено је 6 497 712 тона, или 92 одсто у односу на план.

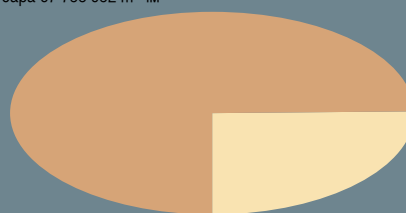
Укупна производња откритке је планирана на 75 500 000 m^3 чврсте масе. Откопавањем 90 461 413 $\text{m}^3\text{чм}$ план је премашен за 20 одсто. У Колубари је откопано 67 733 932 $\text{m}^3\text{чм}$ или 27 одсто изнад плана, а у Костоцу 22 727 481 $\text{m}^3\text{чм}$ односно 3 одсто више од плана.

За производњу угља и откритке користи се технологија БТО и БТУ система, просечне старости преко 20 година. У оквиру тих система ради: 30 багера капацитета 1260 – 6600 m^3 растресите масе на сат; 17 багера капацитета 3000 - 8800 m^3 рм/х; транспортери са траком укупне дужине 111,5 km (ширина гумене траке је 650 – 2000 mm, а њена дужина 226 km).

ПРОИЗВОДЊА ОТКРИВКЕ

СТРУКТУРА ПРОИЗВОДЊЕ ОТКРИВКЕ

Колубара 67 733 932 $\text{m}^3\text{чм}$ Костолац 22 727 481 $\text{m}^3\text{чм}$

Прерада угља у басену Колубара се одвија у погону «Колубара – Прерада», а састоји се из неколико технолошких целина: суве сепарације, мокре сепарације, сушаре, топлане и железничког транспорта. Поред дробљења угља за потребе ТЕ Нилола Тесла, ТЕ Колубара и ТЕ Морава, производе се и комерцијални асортимани угља за потребе индустрије и широке потрошње. Капацитет сушаре је 855 000 тона сушеног угља годишње, а последњих година се остварује око 620 000 тона.

У басену Костолац, постројење за издвајање комадног угља се налази у дробиланама «Дрмно» и «Ђириковац» као и на копу «Дрмно».

ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА

У 2004. години у Колубари је експроприсано готово 225 хектара пољопривредног земљишта и 108 грађевинских објеката. За то је исплаћено готово 863 милиона динара.

У Костолцу је експроприсано 136 хектара пољопривредног земљишта које је плаћено 180 милиона динара.

РЕМОНТИ – СТАЊЕ МЕХАНИЗАЦИЈЕ

Ремонтовано је 28 технолошких система: 17 на производњи откривке, осам на производњи угља и три на преради угља. Радови су обављени у оквиру планираног обима и на нивоу захтеваног квалитета, чиме је обезбеђена задовољавајућа поузданост за најмање годину дана.

ПОБОЉШАЊА У ПРОИЗВОДЊИ УГЉА И ОТКРИВКЕ

У циљу смањења трошкова производње угља и откривке тежи се побољшању услова производње који се односе на:

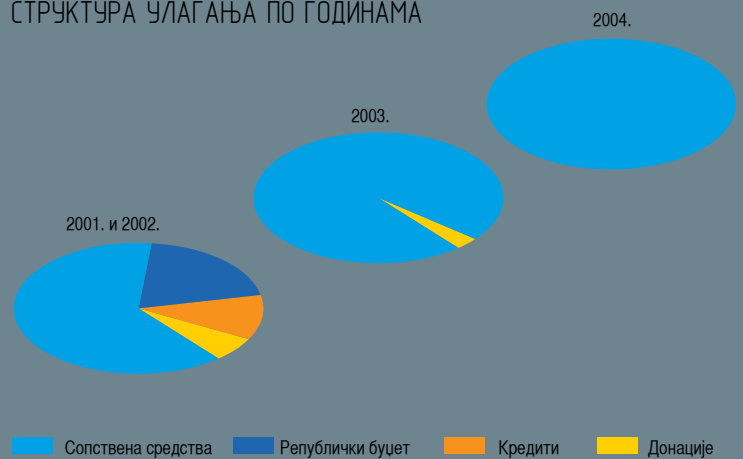
- увођење савремених метода управљања и организације рада на површинским коповима, преради угља и на одржавању опреме;
- ревитализацију основне рударске опреме;
- завршетак Инвестиционог програма «Тамнава Запад» чиме ће се обезбедити производња од 12 милиона тона угља и 24 милиона m^3 чврсте масе откривке;
- завршетак Инвестиционог програма Поља «Б», чиме ће се обезбедити производња и 3 милиона тона угља и 6 милиона m^3 чм на том Пољу;
- решавање заменског капацитета «Тамнаве Исток» отварањем површинског копа «Велики Црљени»;
- завршетак Инвестиционог програма доградње површинског копа «Дрмно» за капацитет 6,5 милиона тона годишње и повећање капацитета на 9 милиона $t/год$;
- изградња информационо-надзорно-управљачког система за сектор лигнита;
- управљање квалитетом угља;
- благовремено решавање проблема експропријације и заштита археолошких истраживања;
- заштита радне и животне средине;
- рекултивација деградираних површина;
- предодводњавање и одводњавање копова «Дрмно» и «Тамнава Запад»;
- измештање насеља, експропријација земљишта, преусмеравање воде Дубоког потока;
- побољшање услова рада и заштите радника на радним местима.

СТРУКТУРА УЛОЖЕНИХ СРЕДСТАВА

СТРУКТУРА УЛАГАЊА ПО ГОДИНАМА

УЛАГАЊА

У току 2004. године сопствена средства су уложена: за ремонте 1.8 милијарди динара, за текуће одржавање 2.8 милијарди и за експропријацију милијарду динара.

ИНВЕСТИЦИЈЕ:

- за багер SRs – 1201 на «Пољу Д» је уложено 7 588 641 евра из кредита КfW банке;
- за пресељење БТО система са копа «Ђириковац» на коп «Дрмно» и ревитализацију његових елемената са акцентом на багер SRs–1300 уложено је 4 500 000 евра из сопствених средстава;
- за опрему транспортера Б - 2000 тт на копу «Тамнава –Запад» је уложено 19 000 000 долара из кредита Владе Републике Пољске и око 3 500 000 долара из сопствених средстава.

Један од кључних догађаја у 2004. години за Јавно предузеће Електроисток које се бави преносом електричне енергије је реконекција електроенегетског система Србије у УСТЕ, далеководним правцем ТС Сремска Митровица 2 - ТС Ернестиново (Хрватска). С друге стране, у Предузећу су се обављале последње припреме за коришћење кредита Европске банке за обнову и развој у износу од 60 милиона евра, намењених изградњи четири нове 400-киловолтне трафостанице, затим кредита Европске инвестиционе банке од 59 милиона евра, намењених обнови више старих постројења, као и донације из Хеленик плана (36 милиона евра за изградњу далековода Ниш – Скопље - Атина).

С обзиром на директиве Европске уније о дерегулацији електропривредних монопола, као и по ступању на снагу новог Закона о енергетици, у Електроистоку су се озбиљно спремали за реорганизацију и

улазак Предузећа у нову, развијенију организациону форму - Електромержу Србије. Убрзано се радило и на унапређењу преносне, посебно 110-киловолтне мреже, како би се што боље припремили за захтеве тржишног пословања и како би се побољшале напонске прилике у источној и јужној Србији.

Ремонти су обављени на нивоу од 97 одсто планираних, крајње темељно и квалитетно, као и у претходној години.

Пренето је 40 612 GWh електричне енергије. Губици преноса су износили 1 360 GWh, што је 3.24 посто, односно у границама европских стандарда.

Електроисток управља са 86 постројења у којима је 179 трансформатора укупне инсталисане снаге 16 174.5 MVA. У односу на 2003. годину инсталисана снага је повећана за 31.5 MVA пошто је на Трафостаницу Шабац 1 (110/35/6 kV) враћен трансформатор позајмљен Сартиду. Окончана је и прва фаза проширења ТС Сремска Митровица 2.

Дужина далековада у 2004. години износи 9 733.85 метара и у односу на претходну годину је већа за готово 79 километара - изградњом два нова 110-киловолтна далековада: од Александровца до Куршумлије и од Смедерева 3 до Смедеревске Паланке. Уједно, значајно су одмакле и припреме за градњу 400-киловолтних далековада Сремска Митровица – Угљевик (БиХ) и Сомбор – Суботица, а у сарадњи са Дирекцијом ЕПС-а за телекомуникације, на далеководе је уграђено више стотина километара заштитног ужета са оптичким влакном (OPGW).

ПОТРОШЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Купцима у Србији, не укључујући Космет, испоручено је 24 017 GWh електричне енергије. Највеће учешће у потрошњи су остварила домаћинства са 57.6 одсто.

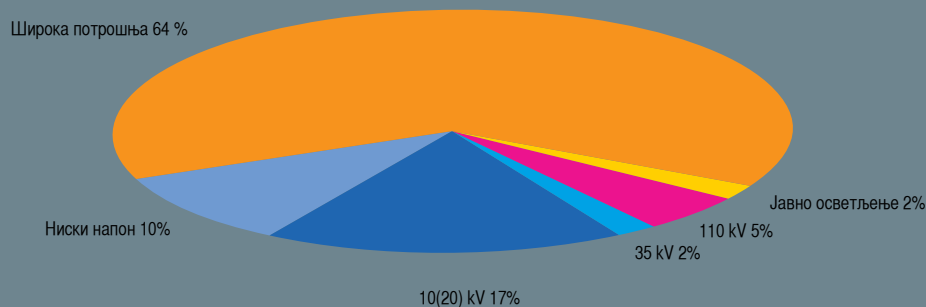
Задовољење потреба готово 3.3 милиона купаца за електричном енергијом одвија се на пет напонских нивоа електродистрибутивне мреже: 110 kV, 35 kV, 20 kV, 10 kV и 0.38 kV (0.4 kV). Након 1992. године дошло је до велике промене у структури потрошње. Однос између потрошње на ниском, у односу на потрошњу на високом и средњем напону је од тадашњих 60:40 % (што одговара реалној структури у стабилним тржишним условима), достигао садашњих 76:24%. Оживљавањем привредних активности и повећањем учешћа индустрије у потрошњи електричне енергије може се очекивати побољшање изразито неповољне структуре потрошње.

СМАЊЕЊЕ ГУБИТАКА – И ДАЉЕ ПРИОРИТЕТАН ЗАДАТАК

Губици електричне енергије у електродистрибутивним предузећима и даље представљају велики проблем за пословање како самих електродистрибутивних предузећа, тако и ЕПС-а у целини. Обрачунски губици за календарску годину износе 15.10 % и њихова вредност стагнира у односу на претходну (15.15%), док су губици на основу енергетске године (1. април 2004 – 31. март 2005.) смањени са 14.95% на 14.35%.

У циљу смањења нетехничких губитака у ЕПС-у је формиран Стручни тим који је 2003. године сачинио «Јединствен оперативни програм за смањење нетехничких губитака у електродистрибутивној мрежи Србије» (ЈОП). Дефинисане су све мере и активности, као и одговорна лица и рокови у којима би се, кроз имплементацију ЈОП-а, започело са процесом смањења губитака. Осмишљене активности и циљеви спровођења програма систематизовани су у две групе. Прва група су краткорочне, а друга дугорочне мере за реализацију Програма.

СТРУКТУРА ПОТРОШЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Активности на реализацији краткорочних мера:

- Контрола мерних места
- Формирање потребног броја оптимално опремљених монтерских екипа (само делимично је остварено).
- Седмично извештавање оперативних тимова јавних дистрибутивних предузећа о активностима из претходне седмице углавном је редовно.
- Подношење пријава надлежном органу за сваки евидентиран случај неовлашћеног коришћења електричне енергије (спроводи се).
- Мера покретања одговорности против радника, који на било који начин учествују у незаконитим радњама (делимично се спроводи).
- Због компликоване тендерске процедуре набавка мерно-дијагностичке опреме је каснила. Набављена је високо софистицирана и квалитетна опрема за чије су руковање и рад на терену потребни обучени кадрови.
- Након детаљне анализе, сазнања и искустава других електропривреда предложено је да се постојеће оловне плombe замене пластичним.
- Стандардни обрасци и унифицирани протоколи су у примени у свим ЈП ЕД.
- Министарство за капиталне инвестиције и Министарство рударства и енергетике донели су Мишљење о прикључењу бесправно изграђених објеката (који су у поступку легализације) на електричну мрежу. Како је ова акција у току, ефекти ће бити познати тек након верификације свих потрошача који су стекли услов за прикључење.
- Мерење сопствене потрошње није у целости урађено на начин дефинисан Програмом.

Дугорочне мере се још не реализују у већем обиму. То и јесте један од разлога што је остварен недовољан помак у области смањења губитака електричне енергије.

Уз све друге околности, кривично-правни третман крађе електричне енергије годинама је био неадекватан и неефикасан. Новим Законом о енергетици су предвиђени случајеви у којима неовлашћена потрошња електричне енергије представља кривично дело, те ће и та чињеница допринети смањењу губитака.

НОВА ПОСТРОЈЕЊА

Током 2004. године било је значајних инвестиција у дистрибутивној делатности. Изграђена је трафостаница 110/10 kV «Прешево». У тај посао је инвестирано 2.5 милиона долара. Учешће Владе Републике Србије је износило 24%, CHF International/Serbia 60%, а ЕПС-а 16%. Такође, изграђене су и пуштене у погон трафостанице 35/10 kV «Белољин» и «Витановац». ТС «Белољин» је изграђена из донације Владе Краљевине Шпаније у износу од 370 000 евра, а «Витановац» сопственим средствима од 25 000 000 динара.

У овим пројектима коришћена је најсавременија опрема (SF6 и вакуумски прекидачи, микропроцесорска заштита и управљање, »metal-clad» постројења...) наших и светских произвођача (Siemens, ABB...). Постигнута је већа сигурност и поузданост напајања потрошача, као и смањење техничких губитака и побољшање напонских прилика.

Након дугогодишњег периода који је карактерисало знатно смањено инвестирање у дистрибутивну мрежу и објекте, чини се да је 2004. године дошло до значајног помака.

И поред тога, улагања су још увек далеко од довољних. Велики пројекти (трафостанице 110/x kV) су за свако појединачно ЕД предузеће прескупи у односу на финансијске могућности. Отуда је само мали број таквих пројеката уопште започет.

Очекује се период када ће, након експанзије инвестиција у производне капацитете и преносну мрежу ЕПС-а претходних година, у будућности бити обезбеђено више средстава за развој и унапређивање дистрибутивне мреже.

Велики губици енергије делом су последица лошег стања мреже и њене дотрајалости. Још увек има 21 818 km дистрибутивних надземних водова на неимпрегнираним дрвеним стубовима.

ПРИПРЕМЕ ЗА МОДЕРНИЗАЦИЈУ МЕРЕЊА И ЗАМЕНУ БРОЈИЛА

Обрачунско мерење електричне енергије и снаге у електродистрибутивној делатности ЕПС-а захтева корениту реконструкцију. Такво какво је данас, оно је последица дугогодишњег неадекватног одржавања опреме, заостајања у пословима замене дотрајалих уређаја и неблаговременог увођења савремених технологија услед недостатка финансијских средстава. Због тога је један од најважнијих задатака модернизација и увођење опреме и уређаја који одговарају најновијим европским захтевима.

Микропроцесорски мерни уређаји који ће се користити у наредном периоду омогућују: побољшање нивоа тачности мерења и обрачуна електричне енергије; бољи степен наплате; смањење губитака електричне енергије; увођење система даљинског очитавања и надзора мерних уређаја; увођење система управљања потрошњом; адаптацију система мерења трансформисаној електродистрибутивној делатности у погледу односа између испоручиоца и купаца енергије у дерегулисаном тржишту.

Дефинисан је концепт замене бројила програмом који предвиђа да се у наредних пет година угради око 1 500 000 нових, уз уградњу система за даљинско очитавање, односно управљање потрошњом на појединим подручјима. Припремљене су подлоге за расписивање конкурса за набавку бројила у 2005. години из страног кредита. Предвиђена је и набавка одређене количине бројила из средстава ЕПС-а.

Ф И Н А Н С И Ј Е

Финансијски статус ЕПС-а са становишта ликвидности и рентабилности је још увек неповољан због велике задужености из претходних година (последица стања у земљи и ниских цена електричне енергије у периоду 1990 - 2000. година). Стање дуга према банкама, добављачима и јавним приходима крајем 2004. године износи 89,1 милијарди, а потраживања више од 36 милијарди динара (процењено је да је око 60% ненеплативо).

Иако је финансијски резултат исказан за 2004. неповољнији у односу на претходну годину, реално је бољи, ако се посматрају упоредиви показатељи. Опредељујући утицај на финансијски резултат у 2004. години имао је начин исказивања негативних и позитивних курсних разлика (у складу са МРС) односно исказивање курсних разлика на укупан ино-дуг, док су у 2003. курсне разлике исказане само на обавезе из текуће године.

Сумирајући анализе о финансијском стању може се констатовати да је позиција предузећа још увек неповољна са становишта ликвидности и рентабилности.

Законом о рачуноводству и ревизији, јануара 2004. године је уведена непосредна примена Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извештавања за признавање и процењивање позиција финансијских извештаја, вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја, као и обелодањивање информација у Напоменама о свим материјално значајним ставкама.

Признавање и процењивање позиција финансијских извештаја обављено је у складу са ставовима Међународних рачуноводствених стандарда, заснованим на мерењу по историјској вредности (набавној вредности) уз накнадну процену свих релевантних догађаја који утичу на стање имовине и обавеза на дан састављања финансијских извештаја.

У циљу унапређења економских односа и финансијских токова, а у складу са реализацијом Програма рационализације и реструктурирања ЕПС-а и увођењем ПДВ, у 2005. години ће се утврдити трансферне цене за производњу електричне енергије, производњу угља за потребе термоелектрана, пренос и дистрибуцију електричне енергије.

Обављена је процена вредности основних средстава ЕПС-а од стране Економског института. Ревидирана је књиговодствена вредност основних средстава, што је омогућило реалан обрачун амортизације применом процењене стопе амортизације усклађене са процењеним веком трајања основних средстава.

ОСТВАРЕНЕ ЦЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

2004 | 41

У 2004. години остварена је просечна продајна цена електричне енергије на конзумном подручју ЕПС-а од 252.69 пара/kWh.

ПРОСЕЧНЕ ЦЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ НА КОНЗУМУ ЕПС-а

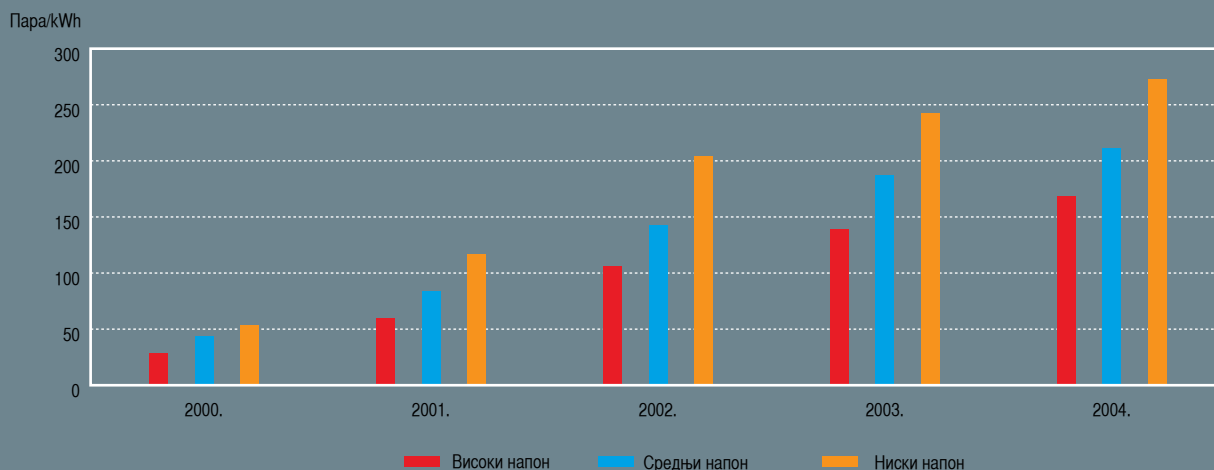
пара/kWh

Категорија потрошње	Остварење				
	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.
Високи напон (110 kV)	28.39	59.70	106.49	138.80	168.41
Средњи напон - укупно	43.58	83.52	142.34	186.72	211.10
Укупно високи и средњи напон	38.02	77.43	133.01	173.80	198.42
Ниски напон (0.4 kV I степен)	51.29	115.22	199.06	247.51	283.24
Широка потрошња - укупно	53.29	117.76	205.90	242.63	272.61
- 0.4 kV II степен	64.63	180.01	340.33	369.58	383.97
- домаћинства	51.77	108.67	187.40	224.58	257.72
Јавно осветљење	50.88	86.07	154.91	207.57	237.96
Укупно ниски напон	53.10	116.96	204.21	242.41	273.12
УКУПНО	49.05	106.29	184.54	224.33	252.69

У односу на исти период претходне године цена електричне енергије је расла за 2,5 индексних поена брже од раста цена на мало, што је резултат започетог процеса отклањања диспаритета цена овог вида енергије, отпочетог 2001. године.

Од 1. јула 2004. године цене су повећане за 11.6%. Тиме је остварена просечна продајна цена електричне енергије од 252.69 пара/kWh у 2004. години.

ОСТВАРЕНА ЦЕНА НА КОНЗУМНОМ ПОДРУЧЈУ СРБИЈЕ

ПОЗИЦИЈА	АОП	Стање на дан 31.12.2004.	Стање на дан 31.12.2003.	Индекс 4/5	
1	2	3	4	5	
АКТИВА					
A	СТАЛНА ИМОВИНА (002+003+004+007)	001	427.963.831	430.299.505	99
I	НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	002	0		
II	НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	003	1.966.829	2.293.585	86
III	НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И БИОЛОШКА СРЕДСТВА (005+006)	004	422.676.002	425.104.411	99
1.	Некретнине, постројења и опрема	005	422.675.944	425.097.081	99
2.	Биолошка средства	006	58	7.330	1
IV	ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (008+009)	007	3.321.000	2.901.509	114
1.	Учешћа у капиталу	008	1.281.403	738.099	174
2.	Остали дугорочни финансијски пласмани	009	2.039.597	2.163.410	94
B	ОБРТНА ИМОВИНА (011+012+017)	010	40.274.320	31.344.987	128
I	ЗАЛИХЕ	011	14.985.865	12.025.333	125
II	КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА (013 до 016)	012	25.288.455	17.989.816	141
1.	Потраживања	013	16.741.187	14.793.876	113
2.	Краткорочни финансијски пласмани	014	1.900.417	1.017.131	187
3.	Готовински еквиваленти и готовина	015	6.456.417	2.011.637	321
4.	Порез на додату вредност и активна временска разграничења	016	190.434	167.172	114
III	ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	017	0	1.329.838	
B	ПОСЛОВНА ИМОВИНА (001+010)	018	468.238.151	461.644.492	101
Г	ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	019			
Д	УКУПНА АКТИВА (018+019)	020	468.238.151	461.644.492	101
Ђ	ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	021	17.026.825	15.512.519	110
ПАСИВА					
A	КАПИТАЛ (102+103+104+105+106+107-108)	101	344.555.334	344.566.349	100
I	ОСНОВНИ И ОСТАЛИ КАПИТАЛ	102	379.724.674	379.514.917	100
II	НЕУПЛАЋЕНИ УПИСАНИ КАПИТАЛ	103			
III	РЕЗЕРВЕ	104			
IV	РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	105		2	
V	НЕРАСПОРЕЂЕНА ДОБИТ	106			
VI	ГУБИТАК	107	35.169.340	34.948.570	101
VII	ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	108			
B	ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (110+111+114+119)	109	123.682.817	117.078.143	106
I	ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	110	459.920	287.328	160
II	ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (112+113)	111	48.099.347	41.962.849	115
1.	Дугорочни кредити	112	40.907.703	33.773.439	
2.	Остале дугорочне обавезе	113	7.191.644	8.189.410	88
III	КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (115+116+117+118)	114	55.652.255	47.343.021	118
1.	Краткорочне финансијске обавезе	115	20.827.272	19.462.708	107
2.	Обавезе из пословања	116	8.393.583	8.857.108	95
3.	Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	117	1.415.137	1.506.576	94
4.	Остале краткорочне обавезе и пасивна временска разграничења	118	25.016.263	17.516.629	143
IV	ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	119	19.471.295	27.484.945	71
B	УКУПНА ПАСИВА (101+109)	120	468.238.151	461.644.492	101
Г	ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	121	17.026.825	15.512.519	110

000 дин.

1	ЕЛЕМЕНТИ 2	ОСТВАРЕЊЕ 2004. 3	ПЛАН 2004. 4	ОСТВАРЕЊЕ 2003. 5	ИНДЕКСИ	
					3/4 6	3/5 7
I	ПОСЛОВНИ ПРИХОД	77.965.284	72.626.646	70.391.556	107	111
II	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	69.581.820	71.934.304	71.478.760	97	97
II.1.	Набавка електричне енергије	2.837.083	2.679.897	5.776.429	106	49
II.2.	Трошкови материјала и горива	6.829.154	7.558.951	7.220.976	90	95
II.3.	Одржавање	10.400.254	9.161.540	9.723.184	114	107
II.4.	Амортизација	17.872.368	20.535.273	17.638.415	87	101
II.5.	Трошкови запослених	17.833.808	18.022.733	15.737.343	99	113
II.6.	Осигурање	1.323.788	1.460.658	1.235.078	91	107
II.7.	Обавезе према држави	5.999.986	6.204.819	5.699.036	97	105
II.9.	Остали пословни расходи	6.276.089	6.310.433	8.381.373	99	75
I-II	Резултат из пословних односа	8.383.464	692.342	-1.087.204	1.211	-771
III	ПРИХОД ОД ФИНАНСИРАЊА	6.084.516	2.462.450	2.913.269	247	209
IV	РАСХОДИ ФИНАНСИРАЊА	12.053.357	8.247.190	3.676.951	146	328
III-IV	Резултат из финансијских односа	-5.968.841	-5.784.740	-763.682	103	782
V	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	4.930.372	5.438.160	1.838.838	91	268
VI	ОСТАЛИ РАСХОДИ	14.586.989	8.490.249	9.313.256	172	157
V-VI	Резултат из осталих односа	-9.656.617	-3.052.089	-7.474.418	316	129
VII	НЕПОСЛОВНИ И ВАНРЕДНИ ПРИХОДИ	99.995	0	4.859.817	0	2
VIII	НЕПОСЛОВНИ И ВАНРЕДНИ РАСХОДИ	0	0	121.697	0	0
VII-VIII	Резултат непословних односа	99.995	0	4.738.120	0	2
A	УКУПАН ПРИХОД (I+III+V+VII)	89.080.167	80.527.256	80.003.480	111	111
B	УКУПНИ РАСХОДИ (II+IV+VI+VIII)	96.222.166	88.671.743	84.590.664	109	114
A-B	Укупан финансијски резултат	-7.141.999	-8.144.487	-4.587.184	88	156

Предузимањем мера за унапређење пословања ЕПС-а (смањење нерационалних трошења, повећање прихода кроз повећање цене електричне енергије, повећање степена наплате и сл.) почев од краја 2000. године до данас значајно је побољшана финансијска ситуација ЕПС-а, али постојеће стање још увек не омогућава уредно враћање дугова банкама, добављачима, фондовима.

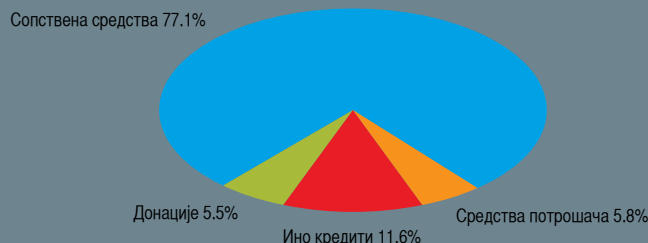

У С У С Р Е Т Б У Д У Ћ Н О С Т И

ИЗВОРИ СРЕДСТАВА У 2004. ГОДИНИ

За инвестиционе активности у 2004. години уложено је 5 220.6 милиона динара.

НАЈЗНАЧАЈНИЈИ ПОСЛОВИ У ОБЛАСТИ ИНВЕСТИЦИЈА:

Хидроелектране: Капитални ремонт агрегата I у РХЕ «Бајина Башта» реализован је донацијом Владе Јапана. Уграђено је језгро и намотаји статора генератора. У ХЕ Биштица је замењен статор генератора који је финансиран из пољског кредита од 46.6 милиона динара и из средстава ЕПС-а у износу од 16.5 милиона динара.

Термоелектране: Ревитализација и капитални ремонт са елементима модернизације блока А5, снаге 308.5 MW у ТЕНТ-у, финансирани износом од 3 268.3 милиона динара од Европске агенције за реконструкцију и средствима ЕПС-а од 273.3 милиона динара. Са 3.75 милиона евра сопствених средстава реконструисан је и модернизован електрофилтер на блоку А5 чиме је смањена емисија честица и сведена на европске норме од 50 mg/m³. По први пут је на нашим термоблоковима уграђен плазматрон за подршку ватре на блоку А1 у ТЕНТ-у. Модернизован је и обављен капитални ремонт у ТЕ «Морава» (уложено је 206 милиона динара сопствених средстава и 134.2 милиона динара из кредита Владе Републике Пољске) са уградњом новог, компјутеризованог, система за мерење, управљање електраном и регулацију.

Рудници: Највише је инвестирано у руднике. Активиран је ревитализовани багер SRs 1201 (кредит KfW од 7.588 милиона евра) који је био ван погона од 1995. године, после хаварије на пољу «Д» у Колубари. Из «Пољског кредита» је већ добрим делом испоручена опрема за транспортер В-2 000 mm за поље Тамнава – Запад у Колубари. Пресељен је јаловински систем са копа Ђириковац на коп Дрмно и ревитализоване су његове компоненте, а нарочито багер SRs 1300. За IV БТО систем на копу Дрмно уложено је 4.5 милиона евра сопствених средстава, а за трачне транспортере 19 милиона долара из «Пољског кредита» и 3.5 милиона долара сопствених средстава.

Преносни системи: Изградњом далековода 110 kV Смедерево 3 – Смедеревска Паланка и ДВ 110 kV Куршумлија – Александровац достигнуте су напонске прилике и сигурност напајања у делу Поморавља као и у региону Прокупља, Блага, Куршумлије и Мале Планае.

Дистрибуције: Изграђене су три трафостанице: ТС 110/10 kV «Прешево», ТС 35/10 kV «Белољин» и «Витановац», као и део 110 kV мреже у Војводини. Укупна вредност пројекта ТС «Прешево» је 2.5 милиона долара. Пројекат ТС «Белољин» у целини је финансиран донацијом Владе Краљевине Шпаније у износу од 370 000 евра, а ТС «Витановац» са 25 милиона динара сопствених средстава.

Телекомуникације: Настављени су радови на монтажи OPGW каблова у оквиру пројекта нове телекомуникационе мреже ЕПС-а, као и на основу међународне обавезе да се ЕПС на одговарајући начин повеже са суседним земљама. Монтирани су OPGW каблови на правцима ка Мађарској и Румунији, и повезане хидроелектране Ђердап на Дунаву на савремени начин (улагање: 200 000 евра сопствених средстава).

Технички систем управљања - Пословни информациони систем: Пројекат рехабилитације Диспечерског центра ЕПС-а са надградњом SCADA/ EMS је реализован са 261.8 милиона динара из SECO донације Швајцарске. У ТСУ ЕПС-а су укључене ХЕ Зворник (4.8 милиона динара), ТС Лесковац и ТС Пожега. За надградњу постојећег SCADA система за надзор и управљање електроенергетским системом ЕПС-а на подручју Војводине утрошено је 4.9 милиона динара.

У области развоја, протеклу годину је, поред редовних – планираних послова, обележило и низ других, од изузетног значаја: учешће у изради Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2015. године; доношење Плана рада и развоја ЕПС-а за период од 2005. до 2010. године; активно учешће у изради Националне стратегије Србије за придруживање Србије и Црне Горе ЕУ. Уз сарадњу Министарства за рударство и енергетику координиран је рад на изради пројекта »LEAST COST INVESTMENT FOR THE SERBIAN ELECTRICITY SECTOR (LCIP пројекат) који је финансиран од стране Европске агенције за реконструкцију.

Међу најважнијим реализованим пројектима из области развоја су:

- Студија оправданости са идејним пројектом санације и адаптације блока 4 у ТЕНТ - А
- Студија оправданости са идејним пројектом ревитализације блокова или повлачења из погона ТЕНТ А1 и А2
- Техно-економска и енергетска анализа оправданости санације и / или ревитализације и реконструкције ТЕ Колубара А1-4
- Испитивање стања метала и процена преосталог радног века опреме и објеката са вибродијагностиком великих ротационих машина ТЕНТ А4 односно А6
- Испитивање стања и процена преосталог радног века опреме и објеката ТЕ Морава
- Развој софтвера за прорачун преосталог радног века долома основне опреме термоблокова ЕПС-а методама механике лома
- Процена степена исцрпљености материјала и преосталог века виталних компоненти термоблокова ЕПС-а
- Могућности повећања снаге и производње Власинских ХЕ
- Заштита акумулација са хидроенергетском наменом од засипања речним наносом и од уношења површинског наноса – прва фаза
- Симулациони модел Дрине – прва фаза
- Идејни пројекат са студијом оправданости изградње површинског копа Велики Црљени
- Актуелизација елабората и резервација простора у колубарском басену до 2020. године у функцији развоја површинске експлоатације угља
- Идејни пројекат са студијом оправданости завршетка изградње ПК Дрмно за пројектовани капацитет од 6.5 x 106 t угља и повећање капацитета на 9 x 106 t угља годишње – друга фаза
- Пројекат «Геолошка истраживања лежишта «Тамнава – Запад»

У оквиру донетог и усвојеног Плана научно-истраживачког рада за 2004. годину, предвиђена су средства за израду студија из области: термоенергетика и термотехника; хидроенергетика и хидротехника; планирање и експлоатација ЕЕС и реформа сектора; електрична постројења, опрема и материјали; управљање и аутоматизација; телекомуникације; рудници угља; заштита животне средине; економско-системска питања и информатика; правна, организациона и кадровска питања; одбрана и безбедност; електрична мерења; општа енергетика и обновљиви извори енергије; геолошка и рударска истраживања; дистрибуција електричне енергије, као и техничке препоруке.

Приоритет су имала истраживања од системског значаја, она која обухватају проблематику од значаја за више објеката, она која се односе на појединачан објекат, али и она чије решавање има битан утицај на рад система.

Планом су предвиђена средства за реализацију студија и истраживања утврђених у области заштите животне средине, као и пројекти које подржава Министарство за науку и заштиту животне средине из програма технолошког развоја и енергетске ефикасности. ЕПС, као корисник истраживања, учествује у реализацији пројеката са 20 одсто.

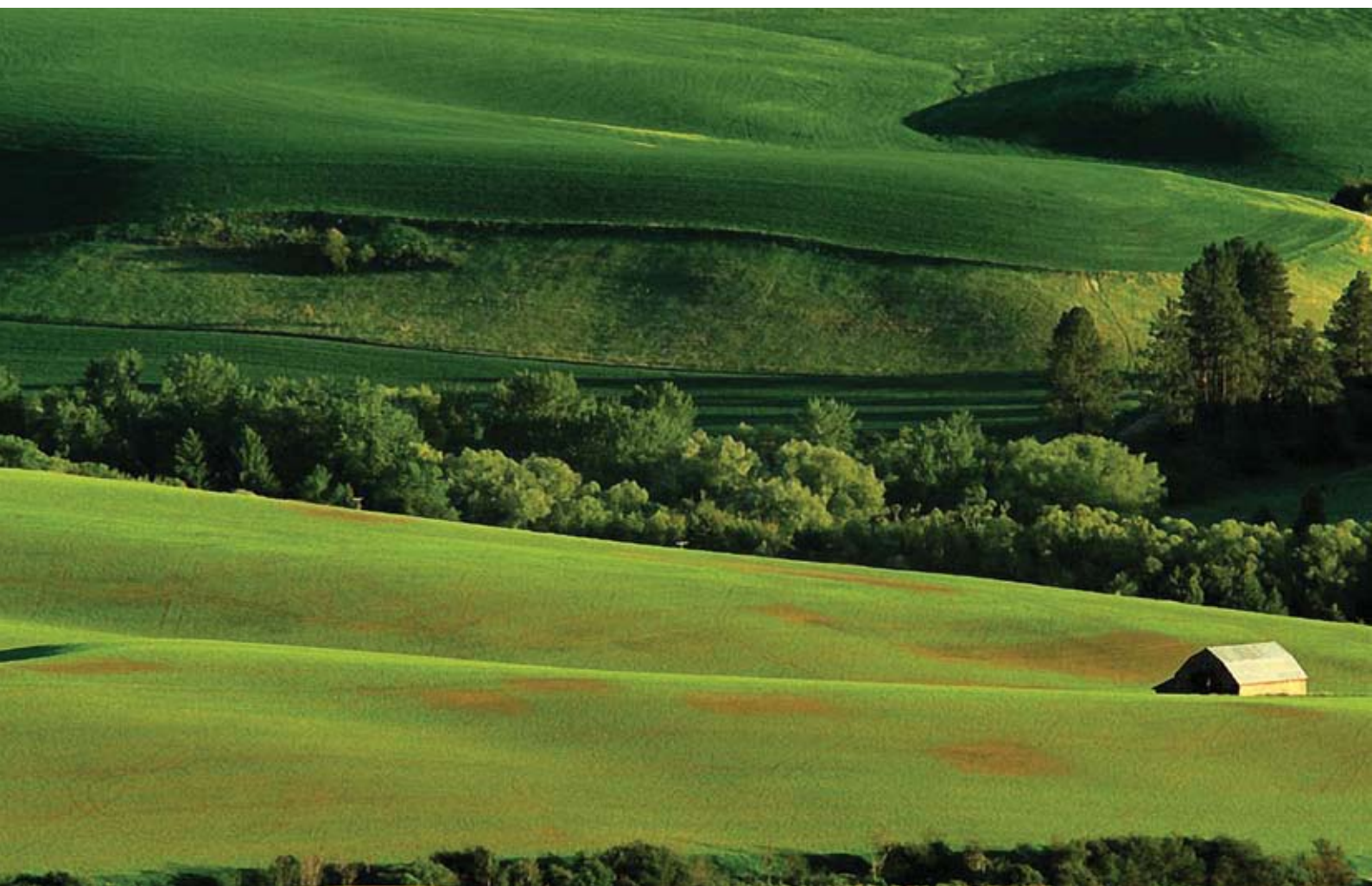
Због важности коју ће у наредном периоду имати осавремењавање и усклађивање наших стандарда, препорука и прописа са међународним, у овом Плану је посебна пажња посвећена групи тема у области техничких препорука. У сврху ефикаснијег и систематичнијег рада на овој проблематици, формиран су Координациони тим и Унификациона комисија.

Најзначајније активности из области заштите животне средине у ЕПС-у, рађене кроз израду студија или тендерске документације су:

- Претходна студија, а потом «Студија оправданости реконструкције система за прикупљање, припрему, транспорт и депоновање пепела и шљаке за ТЕНТ Б» од стране RWE, коју финансира ЕАР, као и израда одговарајуће тендерске документације
- «Студија оправданости пречишћавања заљених вода ТЕ Костолац Б» од стране RWE, коју финансира ЕАР и израда тендерске документације
- «Студија оправданости реконструкције електрофилтера блока А2 у ТЕ Костолац А» од стране RWE, коју финансира ЕАР и припрема тендерске документације
- У току је израда «Претходна студија оправданости са генералним пројектом реконструкције система за прикупљање, припрему, транспорт и депоновање пепела и шљаке ТЕНТ А»
- Стабилност терена у утицајним подручјима брана, прибранских објеката и акумулација ЕПС-а – II фаза (Дринске и Лимске хидроелектране).

- Ревизија тендерске документације «Реконструкција система за прикупљање, припрему, транспорт и депоновање путем густе хидромешавине пепела и шљаке ТЕ Костолац Б, на заједничку депонију Средње костолачко острво» - Ревизију обавља EDF по налогу EBRD
- Истраживање процеса и промене квалитета вода у акумулацији «Завој» у циљу заштите и управљања квалитетом воде у енергетским акумулацијама - II фаза.
- Студија селективног откопавања и одлагања отквивке - I фаза.
- Деградациони процеси у акумулацијама Ђердап I и Ђердап II и билансирање загађења - I фаза.
- Техноекономска анализа коришћења угљене прашине у поступцима рекултивације депонија пепела и јаловишта ЕПС-а - I фаза.
- Пројекат Система мониторинга утицаја делатности ЈП ЕПС на животну средину – I фаза
- Управљање отпадом насталим у предузећима ЕПС-а и могућности његовог коришћења.

Ефикасно функционисање електроенергетског система и електропривреде у целини условљено је постојањем савременог телекомуникационог система, као једног од инфраструктурних система ЕПС-а.

Повезаност и тесна сарадња са електроенергетским системима у окружењу, нарочито од тренутка реконекције у УСТЕ, поставља захтеве за поуздан и савремен телекомуникациони систем довољног капацитета за садашње и будуће потребе.

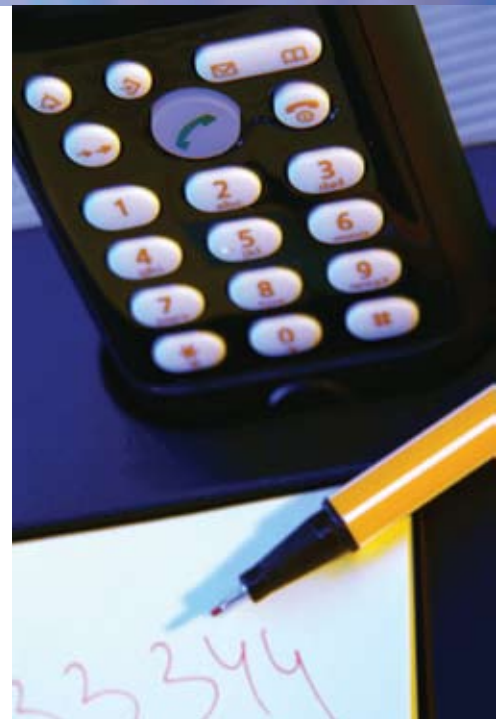
Опредељење за телекомуникациону мрежу засновану првенствено на примени оптичких каблова по далеководима је подржано кредитима банака: ЕИВ у износу од 22 милиона евра и ЕБРД - 9,63 милиона евра.

До краја 2004. године ЕПС је сопственим средствима опремио оптичким каблом у земљоводном ужету – OPGW, интерконективне деонице према Мађарској (Београд – Обреновац – Нови Сад – Суботица) и Хрватској

(Београд – Обреновац – Сремска Митровица). Постављени OPGW је капацитета 48 оптичких влакана. Деонице Београд – Обреновац – Ваљево – Бајина Башта и далеководи на подручју Термоелектране «Никола Тесла» су опремљени OPGW каблом са 24 оптичка влакна. На свим поменутих деоницама постављено је укупно око 500 km OPGW-а.

Кредитима ЕИВ и ЕБРД, који ће се реализовати фазно - током 2005, 2006. и 2007. године, поред набавке око 2000 km OPGW кабла, предвиђено је и опремање више од 50 електроенергетских објеката терминалном опремом синхроне дигиталне хијерархије велике пропусне моћи.

У току 2004. године је урађена неопходна техничка документација, уговорена испорука и монтажа OPGW кабла за 400 kV далеководе на

правцима према Румунији (Београд – Дрмно – Ђердап) и Бугарској (Београд – Крагујевац – Јагодина – Ниш) као и за још неколико далековаода нижег напонског нивоа.

SECI ПРОЈЕКАТ

Пројекат Southeast Europe Cooperatio Initiative (SECI) предвиђа изградњу телеинформационог система који ће обезбедити пренос информација између националних диспечерских центара земаља југоисточне Европе.

Према овом пројекту су до сада реализоване диспечерске везе по међународно усвојеним протоколима, на релацијама Београд – Будимпешта и Београд – Загреб. Ово је још један од разлога за постојање магистралне телекомуникационе мреже преноса ЕПС-а, без чије реализације то не би било могуће.

УСКОРО ОБЈЕДИЊЕНА БАЗА ПОДАТАКА

Добро организован и свеобухватан информациони систем је предуслов успешног пословања на основу благовремених и правилних управљачких одлука. ЕПС још увек има децентрализован пословни информациони систем.

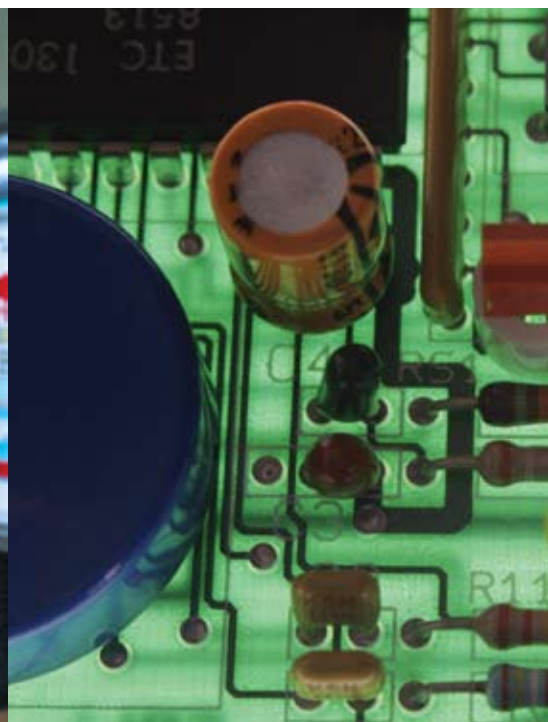
Уз текуће послове, током 2004. године су направљени нови модули, а постојећи су прилагођени захтевима законских промена (примена ПДВ-а, примена међународних рачуноводствених стандарда, процена вредности основних средстава) и организационим променама (реструктурирање ЕПС-а, промена организационе структуре и систематизације радних места).

С циљем унифицирања пословног информационог система и консолидације базе података, реализован је уговор о лиценцирању ORACLE софтвера за базу података, обједињену за сва јавна предузећа ЕПС-а. Настављени су послови везани за набавку и имплементацију интегрисаног компјутеризованог рачуноводственог система. Ова набавка је иницирана донацијом шведске агенције SIDA, а одвија се по правилима Светске банке.

НОВИ СИСТЕМ ЗА НАДЗОР, УПРАВЉАЊЕ И РЕГУЛАЦИЈУ

Потписан је уговор са AREVA T&D за пројекат »Рехабилитација диспечерског центра у Електропривреди Србије«. Средства поклања Влада Швајцарске. Пројекат је почео обуком инжењера ЕПС-а, а наставља се испоруком »рано испорученог система» на коме ће се моделирати база података и прикази, тестирати удаљене станице по новом протоколу и тестирати комуникација са другим центрима.

SCADA/AGC систем за надзор, управљање и регулацију у електроенергетском систему ЕПС-а је постао елементарни ослонац у раду диспечера, без кога је рад постао незамислив.

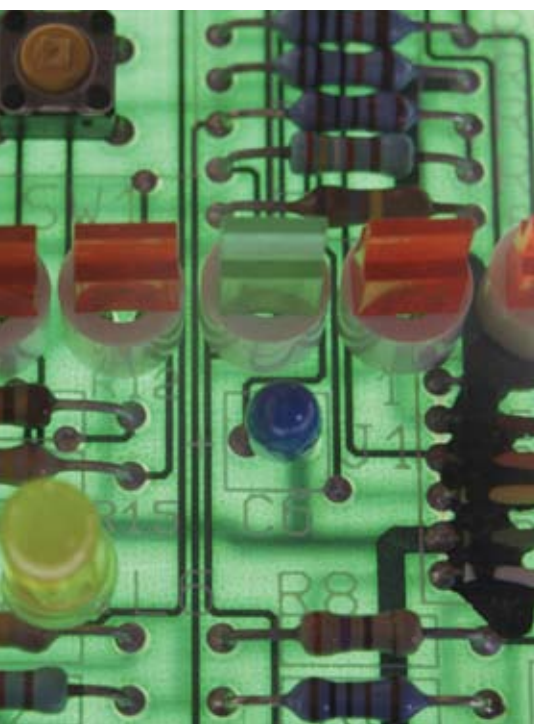
У оквиру SCADA/AGC система у диспечерском центру ЕПС-а реализован је Electronic Highway чвор, чија имплементација је омогућила да ЕПС официјелно размењује податке у реалном времену преко јединствене, стандардизоване мреже, реализоване за потребе европских оператора преносног система, познатије под именом Electronic Highway (EH).

MICROSOFT ТЕХНОЛОГИЈЕ У СЛУЖБИ САВРЕМЕНОГ УПРАВЉАЊА ПОСЛОВНИМ СИСТЕМОМ

Крајем године потписан је Уговор о пружању услуга техничке подршке и консалтинга за Microsoft софтверске производе са предузећима »Microsoft Software» Београд и »Информатика» - Microsoft партнером за ову врсту услуга. Уговором је предвиђено пружање услуга у циљу успешног развоја, имплементације и управљања пословним системом, као и обезбеђење доступности интерним информацијама и базама података о Microsoft-овим производима, намењеним захтевима ЕПС-а. Обухваћена су следећа битна подручја услуга:

- Account Management
- Проактивне услуге
- Информацијске услуге
- Техничка подршка

Уговором је предвиђена и имплементација ефикасне ИТ архитектуре базиране на Microsoft технологијама и употреба ове технологије као пословне предности - кроз посебан пројекат. Предмет овог пројекта је инсталација SharePoint Portal сервера, као пакета за централизовано управљање информацијама и документима.

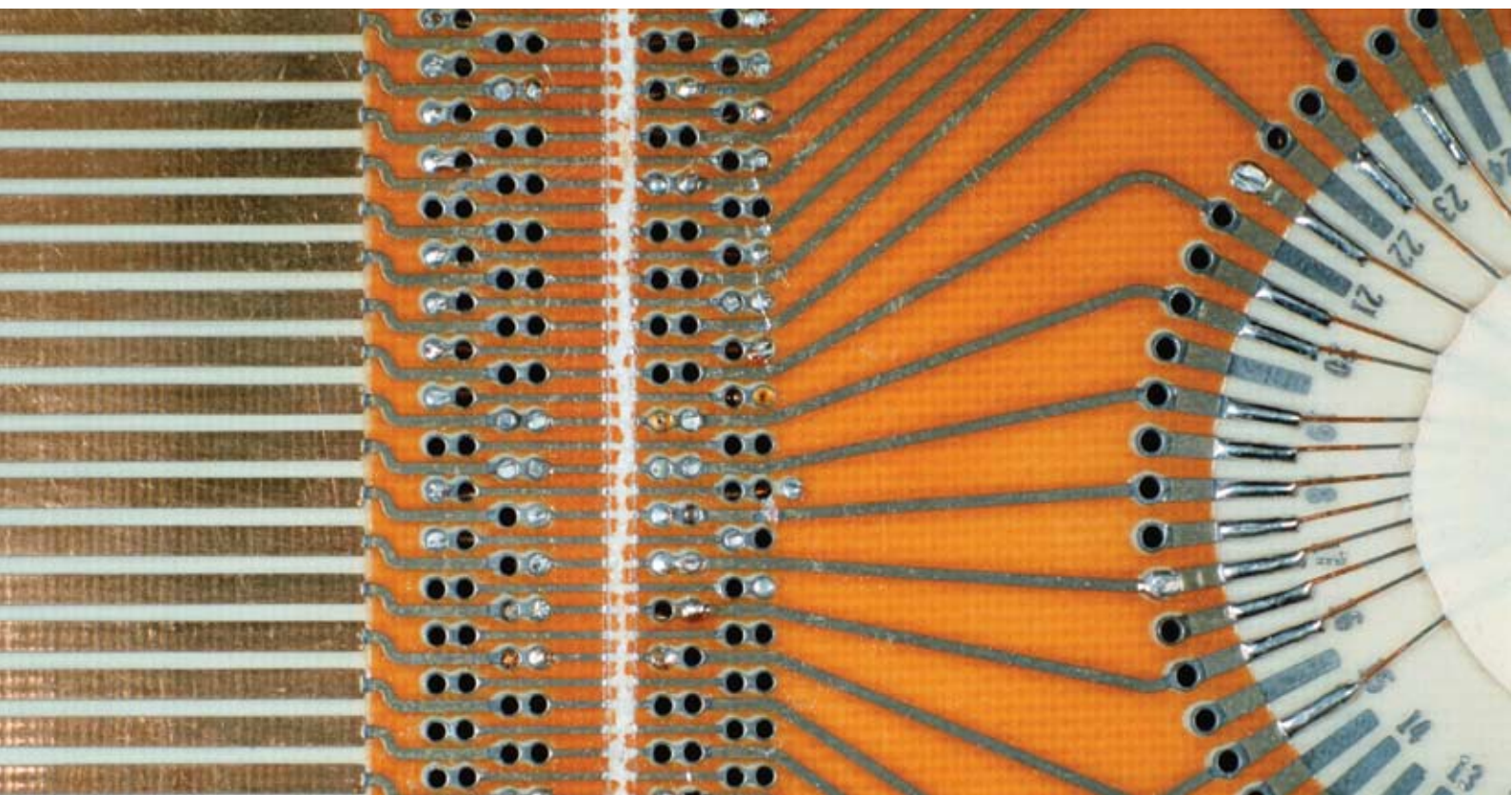
НЕПРЕКИДНО НАПАЈАЊЕ ДИСПЕЧЕРСКОГ ЦЕНТРА ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

Након више од десет година по усељењу у нову зграду Диспечерског центра, систем непрекидног напајања електричном енергијом, иначе од приоритетног значаја за сигурно управљање електроенергетским системом, најзад је заокружен набавком, монтажом и пуштањем у погон дизел агрегата снаге 275 kVA произвођача «CATERPILLAR» - Ирска. Агрегат је, после извођења грађевинских и инсталационих радова, монтиран у пројектом предвиђене просторије и повезан са кућним разводним постројењем.

»НА ДЛАНУ« ИНФОРМАЦИЈЕ О РАДУ ХИДРОЕЛЕКТРАНА

Развијајући и унапређујући EMS/SCADA систем ЕПС-а, започета је реализација пројекта израде техничке документације, испоруке инсталације и опреме за хидраулична мерења ради прикупљања информација са хидроелектрана. Пројекат треба да омогући аквизицију информација о стању горње и доње воде, протоку кроз цевоводе и турбине, мерењу положаја затварача и прорачуна преливене воде преко затварача, прикупљање информација у процесним јединицама и њихово прослеђивање преко телекомуникационе мреже у диспечерски центар. Поменута опрема ће почетком 2005. године бити инсталирана у готово свим хидроелектранама ЕПС-а. Са испоручиоцем опреме је договорено да се обави обука једног броја радника хидроелектрана која ће омогућити квалитетну инсталацију опреме и одржавање током експлоатације

Током године је испоручена најсавременија опрема за непрекидно напајање РП Младост, ТС Бор, ТЕ Морава, ХЕ Пирот, ХЕ Бистрица, ХЕ Кокин Брод, ХЕ Потпећ и ХЕ Увац. Она омогућава поузданост рада даљинских станица и рачунарске опреме инсталиране за надзор, као и прикупљање информација са трафостаница, термоелектрана и хидроелектрана. Уградња поменуте опреме и пуштање у рад су предвиђени за први квартал 2005. године.

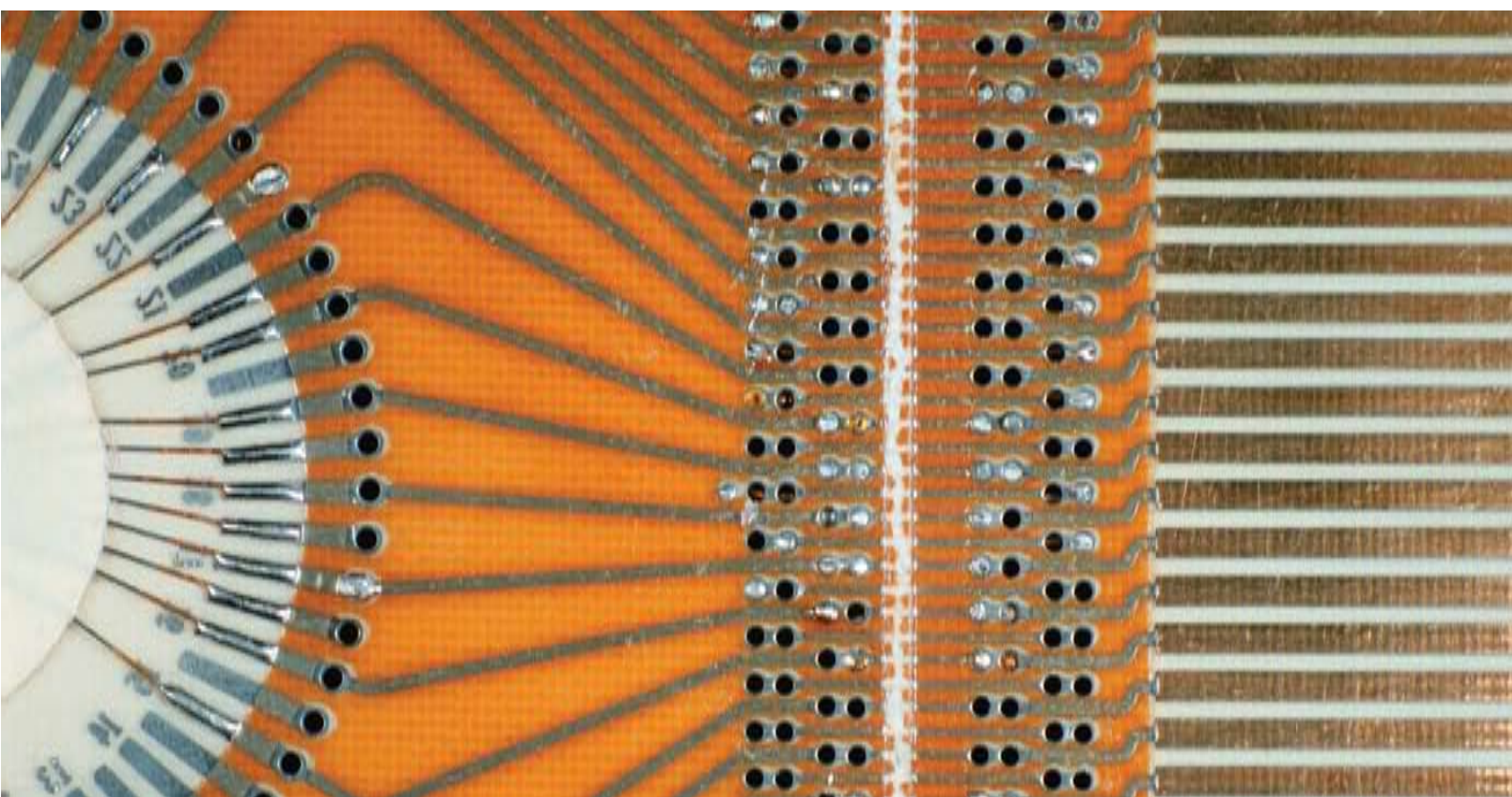
ИСПОРУКА САВРЕМЕНИХ УРЕЂАЈА

Са швајцарском фирмом GMC-Instruments је уговорена испорука око 650 мерних претварача класе тачности 0.2, реномираног швајцарског произвођача Camille Bauer, укључујући и тест опрему за њих. Ови претварачи су планирани да замене старе више од 20 година, на 26 системских објекта ЕПС-а. Крајем године је почела њихова уградња на објектима.

Са Институтом »Михајло Пупин« потписан је уговор за комплексну опрему, намењену за 13 системских објекта ЕПС-а, а крајем године је почела реализација, испоруком свих уговорених даљинских станица и инсталацијом и имплементацијом локалних система за надзор и управљање на самим објектима.

Обављена је неопходна припрема ТС Пожега, ТС Лесковац 2 и ТС Панчево 2 за увођење у технички систем управљања ЕПС-а, чиме су Диспечарском центру ЕПС-а постале доступне све информације са ових објеката, потребне за управљање електроенергетским системом. Склопљен је уговор за припрему Власинских ХЕ за увођење у технички систем управљања ЕПС-а, чиме ће информације и са ове четири хидроелектране бити доступне ДЦ-у ЕПС-а.

У циљу задовољавање захтева УСТЕ-а и потребе за јединственим временом у електроенергетском систему, на свим производним објектима ЕПС-а и преносним објектима који су од значаја за обрачун енергије са суседним земљама, уграђени су уређаји помоћу којих се синхронизација времена у даљинским станицама и уређајима у систему обрачуна електричне енергије обавља применом GPS технологије.

Побољшање имиџа Електропривреде Србије у јавности је стални и дугорочни циљ.

Од многих циљних група јавности с којима комуницира, ЕПС је у овој години највише пажње посветио деци - најмлађим потрошачима, односно, будућим купцима електричне енергије. Током 2004. године завршено је снимање едукативне ТВ серије за децу «Рађање светлости». Серија је емитована на 18 ТВ станица широм Србије, тако да су и деца у најзабаченијим крајевима наше земље имала прилику да је виде. Серија на популаран и шалвив начин описује компликоване процесе производње и преноса електричне енергије до наших домова.

У циљу развијања добрих односа са најмлађима, ЕПС и електродистрибутивна предузећа у његовом саставу, у сарадњи са градским управама, обавили су и једну хуманитарну акцију – осветљено је готово 600 школских дворишта у Србији.

Опредељење ЕПС-а да негује однос са најмлађима има за циљ да едукује будуће купце још током детињства да је електрична енергија најплеменитији и најскупљи вид енергије коју треба рационално трошити. Због овог важног циља, Центар ЕПС-а за односе с јавношћу је осмислио пројекат «ЕПС и деца» који садржи низ активности којима ће се анимирати и едуковати деца и у наредним годинама.

У циљу правовременог и тачног обавештавања јавности о процесу реструктурирања компаније, сарадња с медијима је приоритет у ЕПС-у. Свакодневни брифинзи, честе конференције за новинаре и стручне екскурзије по електропривредним објектима, само су део комуникације коју ЕПС остварује са новинарима. Ове године је за њих организована вишедневна посета румунској електропривреди. Добре односе с медијима су потврдили и резултати истраживања које је спровела независна истраживачка агенција «Прагма» - ЕПС је међу првих пет фирми у Србији у комуникацији са медијима.

Интерно информисање запослених се стално унапређује: интерни лист «ЕПС» се штампа у 17000 примерака. У току су припреме за издавање новог листа, савремено конципираног у погледу садржаја и ликовно графичког изгледа. Билтен «Е-инфо» излази скоро свакодневно и шаље се у електронској форми на готово 800 адреса у Компанији и ван ње. Издати су мали и велики Годишњак (на српском и енглеском језику) као већ традиционалне репрезентативне публикације Електропривреде Србије.

Након објављивања Закона о енергетици, спроведено је истраживање међу запосленима на тему «Интерна јавност ЕПС-а о Закону о енергетици». Истраживање је спроведено на узорку од 1000 испитаника различите квалификационе и старосне структуре. Циљ истраживања је био да се сагледа на који начин се запослени информишу о променама у фирми и које су њихове недоумице и страхови у вези са реструктурирањем и реорганизацијом предузећа у коме раде.

Интерна едукација запослених настављена је издавањем још две нове брошуре: «Кодекс пословног понашања» и «Стрес».

Сајт ЕПС-а www.eps.co.yu се свакодневно иновира, а ове године је обogaћен са још једном квиз игрицом за децу о производњи електричне енергије у хидроелектранама.

Електропривреда Србије је увек помагала организације, установе и појединце из домена најразличитијих области. Као највећа национална компанија, имамо обавезу да помажемо научно-истраживачке, хуманитарне, културне, образовне, здравствене, спортске и друге пројекте који су у функцији опште користи, односно доприноса друштвеном развоју, здрављу, представљању Србије у свету...

ЕПС је финансијски и на друге начине подржавао:

- припреме, организовање и одржавање научних, стручних скупова и издавање и штампање зборника радова, стручних публикација, часописа и књига;
- обнову манастира и цркава;
- учешће представника наше земље на међународним такмичењима, турнирима и фестивалима;
- реализацију планова и програма рада струковних удружења и друштава;
- набавку потребних средстава дечјим, хуманитарним и здравственим организацијама;
- издавачку делатност у функцији едукације из различитих области, а нарочито из области енергетике.

Љ У Д С К И Р Е С У Р С И

Број запослених у ЕПС-у смањује се из године у годину. На крају 2004. године било је запослено 48 340 људи, укључујући и 6 534 запослена у косметским електропривредним предузећима који не могу бити радно ангажовани на својим радним местима.

Смањење броја није нарушило повољну квалификациону структуру запослених. Преко 60 одсто запослених поседује стручну спрему од IV до VII степена. Током 2004. године спроведени су амбициозни програми обуке и стручног усавршавања, којима су били обухваћени и менаџери.

Реализујући развојни програм за менаџере будућности, који је донацијом подстакла Европска агенција за реконструкцију, обављена је обука менаџера из општег менаџмента, финансијског планирања, корпоративног и пословног планирања, планирања и управљања људским ресурсима и планирања и управљања материјалом. Ови вишедневни курсеви, које је завршило преко 370 учесника, били су организовани кроз предавања и радионице. Курсеви су били целодневни, врло интензивни, са посебно припремљеном литературом у складу

са потребама ЕПС-а и уз ангажовање страних предавача, који су се у више европских земаља већ афирмисали на тим пословима.

Посебна пажња посвећена је развоју функције управљања људским ресурсима и организовању базе кадровских података о запосленима у ЕПС-у. Остварена је ефикасна сарадња служби у области људских ресурса, успостављена потребна координација у процесу организационих промена и идентификоване су реалне потребе за обуком и развојем.

У процесу реструктурирања ЕПС-а раздвојене су неелектропривредне делатности од основних делатности производње, преноса и дистрибуције електричне енергије и производње угља и покренут је процес осамостаљивања и организовања неелектропривредних делатности у посебна предузећа. Уз то је припремљен програм за добровољни одлазак из ЕПС-а преко 2 000 запослених, уз стимулативне отпремнине. Реализација овог програма отпочеће у 2005. години.

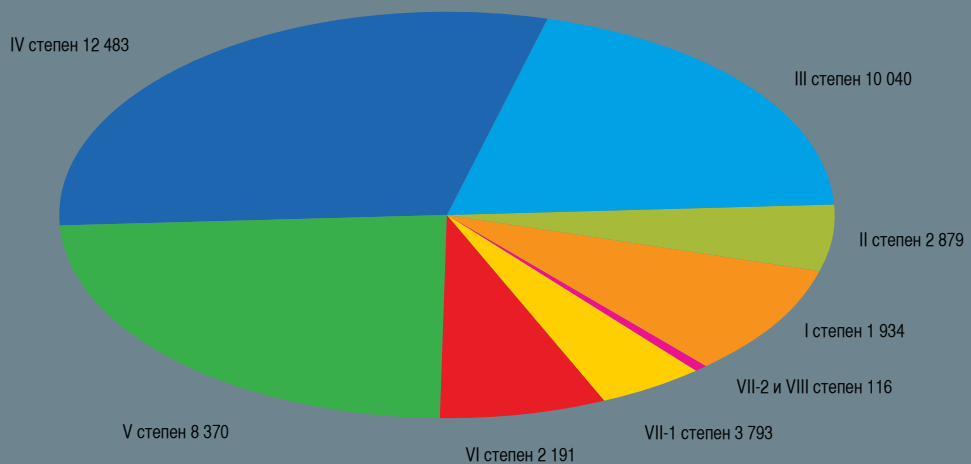

ПРЕГЛЕД БРОЈА ЗАПОСЛЕНИХ ИЗМЕЂУ 2001. И 2004. ГОДИНЕ

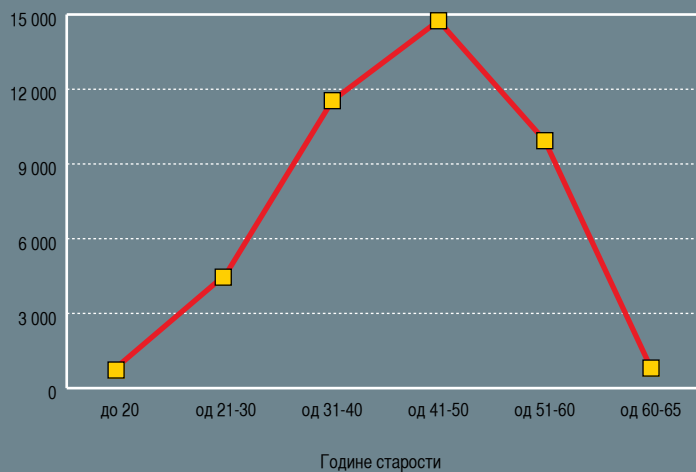
	2001.	2002.	2003.	2004.	2001 – 2004.
Производња електричне енергије	8 292	8 023	7 804	7 433	- 859
Хидроелектране	2 084	1 976	1 942	1 900	- 184
Термоелектране	5 381	5 233	5 066	4 733	- 648
Термоелектране – топлане	827	814	796	800	- 27
Производња угља на површ. коповима	20 136	19 718	19 548	19 268	- 868
Производња угља – јамска експлоатација	5 321	5 413	0	0	- 5 321
Пренос електричне енергије	1 458	1 466	1 454	1 463	+ 5
Дистрибуција ел. енергије	13 867	13 742	13 476	12 952	- 915
Дирекција	732	715	693	690	- 42
Укупно ЕПС без Космета	49 806	49 077	42 975	41 806	- 8 000
Радници са Космета	7 116	6 785	6 656	6 534	- 582
Укупно ЕПС са Косметом	56 922	55 862	49 631	48 340	- 8 582

БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ ПРЕМА СТЕПЕНУ СТРУЧНЕ СПРЕМЕ

Укупан број радника (без радника са Космета): 41 806

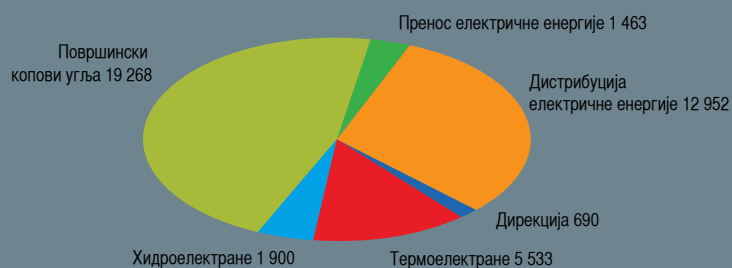
ПРЕГЛАД ЗАПОСЛЕНИХ ПРЕМА ГОДИНАМА СТАРОСТИ

СТРУКТУРА ПРЕМА ПОЛУ

СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ ПО ДЕЛАТНОСТИМА

Својом слободном вољом запослени у ЕПС-у одлучују да ли ће се и у коју синдикалну организацију учланити. Око 90 одсто њих је учлањено у Синдикат радника Електропривреде Србије.

Односи послодавца – генералног директора и Синдиката радника ЕПС-а – као већинског, регулисани су Посебним колективним уговором, као и другим законским актима. Одредбама тог Уговора су дефинисане битне одредбе које прописују услове за рад синдикалне организације.

За рад Синдиката су, без накнаде трошкова, обезбеђени коришћење просторија, као и стручна, административна и техничка помоћ. У складу са финансијским могућностима ЕПС обезбеђује и део средстава за финансирање Фонда солидарности у Предузећу.

Синдикална 2004. година ће остати упамћена по депресираним зарадама радника, непоштовањем цене радног часа, утврђене 2003. године.

Главни одбор Синдиката радника ЕПС-а, а затим и Конгрес на Првом ванредном заседању у јулу, јасно су поручили Влади Србије и пословодству да се у реорганизацију Предузећа не иде док се не усвоји социјални програм и потпишу појединачни колективни уговори. Синдикат радника ЕПС-а истиче да није против реорганизације Предузећа, већ против начина на који се ушло у овај процес - без трипартитног преговарања.

Штрајкови у Костолцу и једном броју дистрибуција, иницирани новим одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, новим Законом о енергетици, обележили су летњи период године.

Према оцени Синдиката, урађена процена Јавног предузећа ЕПС има за циљ да се поједини његови делови обезвреде и продају што је могуће јефтиније.

Из ЕПС-а је од 2000. године отишло око 15 000 радника. Један број њих је у новооснованим предузећима, а мањи део је напустио фирму уз стимулативне отпремнине. Намера Владе Србије да се социјални програм и отпремнине финансирају од продаје објеката друштвеног стандарда изазвала је револт Синдиката јер је реч о објектима грађеним искључиво личним средствима радника, издвајаним у заједничку потрошњу. Стога Синдикат сматра неприхватљивим да се та имовина продаје ради прикупљања средстава за отпремнине. Синдикат радника ЕПС-а инсистира да се социјални програм финансира новцем Светске банке и ММФ-а, намењеним за ту сврху још 2002. године.

Синдикат радника се залаже да ЕПС остане вертикално организовано државно предузеће, заједно са рудницима угља. Такав став има и PSI, међународна организација синдиката која окупља око 20 милиона чланова. Она позива на заустављање приватизације и дерегулације у енергетици, тражећи формирање светске комисије која би се бавила анализом проблема у енергетском сектору. Приватни власници су, наиме, показали да, вођени искључиво убирањем профита, немају интереса да улажу у одговарајућу инфраструктуру и развој енергетског сектора, што је до сада изазивало бројне проблеме у снабдевању земаља у транзицији електричном енергијом.

Иначе, у оквиру својих редовних активности, Синдикат је и ове године поклањао изузетну пажњу бризи о стандарду и здрављу свог чланства. Организовани су систематски прегледи, финансијски је помагано лечење оболелих набавком лекова и упућивањем на бањски опоравак, финансиране су спортско-рекреативне активности и слично.

САДРЖАЈ:

страна:

Уводник	6
Организација ЕПС-а	8
Лична карта	9
Језиком бројки	10
ЕПС у Европи	12
ЕПС у Србији	16
Електроенергетски систем	22
Електране	24
Угаљ	28
Пренос електричне енергије	33
Електродистрибуција	35
Финансије	40
Инвестиције	46
Развој	48
Научно-истраживачки рад	49
Екологија	50
Телекомуникације	52
Информациони систем	54
Односи с јавношћу	58
Донације и спонзорства	60
Људски ресурси	62
Синдикат	66

Издаје: ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ
Центар за односе с јавношћу
Београд, Царице Милице 2
e-mail: eps@eps.co.yu
www.eps.co.yu
Дизајн: BluePrint
Штампа: Публикум, Београд